

KODLAMALI TEKRAR ÇALIŞMASI (İLK 9 BÖLÜM)

HAZIRLAYAN
H HASAN YILDIRIM **H**

Kıymetli meslektaşlarımız,

Eğitim öğretim yılı içinde olduğu gibi Uzman Öğretmenlik ve Başöğretmenlik Mesleki Gelişim Çalışmalarında da yanınızdayız.

Bu süreçte yapacağımız paylaşımlardan daha hızlı haberdar olmak için aşağıdaki kanallardan bizleri takip edebilirsiniz.

Sınava katılacak olan tüm meslektaşlarımıza başarılar dileriz.

 Meb Ders Ailesi

Ulaşmak istediğiniz kutucuğa tıklayınız.

 Meb Ders

Facebook Grubu

 Meb Ders

Telegram Kanalı

H HASAN YILDIRIM **H**

Telegram Kanalı

KODLAMALI TEKRAR ÇALIŞMASI- I (İLK 9 BÖLÜM)

1. BÖLÜM

Bloom'un taksonomisi;

HAtırlama
KAvrama
UYgulama
ANaliz
SENtez
DEğerlendirme

Altı üst düzey
düşünme
becerisi

Arkadaşlar,
Papalık açıklanmasını istemiyormuş
ama Bloom emmimiz aslında gizli
Müslümanmış. Baksanıza nasıl da
subliminal mesaj vermiş:
HAKA UYAN SEN DE!
byhy

Mübarek Bloom der ki: **HAKA UYAN SEN DE!**

Farklılaştırmanın temel öğeleri;

İçerik
Süreç
Ürün
Öğrenme ortamı

İçersen süt
ürünü,
öğrenirsin
ortamı.

Öğrencilerin bireysel farklılık alanları;

Hazırbulunuşluk
İlgi
Öğrenme profilleri

Hazır
buldun
ilgiyi
öğrenirsin
profili.

Farklılaştırılmış öğretimde kullanılan yöntem ve teknikler;

- İstasyonlar: Öğrenci ilgi ve ihtiyaçları doğrultusunda farklı istasyonlar oluşturul.
- Merkezler: İstasyona benzer. Pratikte ilgi ve öğrenme olarak 2 merkez var.
- Öğrenme ajandaları: Her öğrencinin ajandası var. Çoğunlukla 2 haftalık görev.
- Karmaşık öğretim: Birbirinden farklı öğrenciler için küçük grup uygulaması.
- Yörünge çalışmaları: Proje yönt. bireysel şekli. Proje konu yörüngesinden seçl.
- Giriş noktaları: Aynı anda farklı giriş noktalarından başlama imkânı sunar.
- Öğrenme sözleşmesi: Öğretmen-öğrenci arasında yapılan anlaşmadır.
- Katlı öğretim: Farklı zorluk seviyelerinde görevlerden oluşur.
- Grup araştırmaları: Öğretmen rehberlik ederek sınıfı gruplandırır.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

KODLAMALI TEKRAR ÇALIŞMASI- 2 (İLK 9 BÖLÜM)

Farklılaştırılmış öğretimde değerlendirme teknikleri;

Öğretimin başında

- 👉 Köşe Kapmaca
- 👉 Evet-Hayır Kartları
- 👉 Kutu Yapma

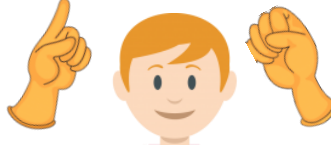
Başta **KEK**

Öğretim sürecinde

- 👉 Parmakla İşaretleme
- 👉 Yumruk Yapma
- 👉 Gerçekle Yüzleşme

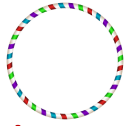
Ortada
vücuttakiler

Öğretim sonunda

- 👉 Sarmal Oluşturma
- 👉 Simit Tekniği
- 👉 Konuşma Halkası
- 👉 Döngüsel Yansıma
- 👉 Portfolyo

Sondakilerin hepsi
çemberi hatırlatıyor
diyebiliriz.

Portfolyoya dâhil edilen ürünleri tanımlamak için kull. renkli noktalar;

- 🔴 Kırmızı nokta: **Öğrenci** tarafından seçilen ürünler
- 🟡 Sarı nokta: **Öğretmen** tarafından seçilen ürünler
- 🟢 Yeşil nokta: **Öğretmen ve öğrenci** birlikte seçilen ürünler

KWL etkinlik formu soruları;

- 👉 Ne biliyorum? } **Öğretimin başında** Sözcüklerden mantık yürütülebilir.
- 👉 Ne öğrenmek istiyorum? }
- 👉 Ne öğrendim? } **Öğretimin sonunda**

Farklılaştırılmış bir sınıfta öğretmenlerin iletmeleri beklenen mesajlar;

Davet mesajı: Öğrencilerin burada olmasından **memnuniyet** ve değerli bir eğitim ortamı için **elinden geleni yapma** var.

(Davete gelenlere **memnuniyet ifade edilir** ve misafirler için **elinden gelen yapılır**.)

Yatırım mesajı: Öğrencilerin **önemli** olduklarına vurgu, **öğretmenin çalışması** ve öğrencilerden de **çalışmalarını bekleme** var.

(Yatırımlar **önemlidir**. Bunun için **herkes çalışmalıdır**.)

Kalıcılık mesajı: İlk denemede başarılı olamamayı doğal karşılama, **birlikte çalışma** ve öğrencilerden **vazgeçmeme** var.

(Kalıcı olmak için **ilk deneme yetmez**. **Birlikte ve vazgeçmeden devam edilmelidir**.)

Fırsat mesajı: Genç ve yeni öğreniyor olmalarına vurgu, **fırsatlar oluşturma** var.

(Gençlere yeni öğrenmeler için **fırsat verilmelidir**.)

Düşünme mesajı: Öğretmenin kendisini, öğrencilerini, işini **düşünmesi** ve öğrencilerden de düşünmelerini istemesi var.

(Hepimiz birbirimizi **düşünmeliyiz**.)

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

KODLAMALI TEKRAR ÇALIŞMASI- 3 (İLK 9 BÖLÜM)

Ödülleri kullanmanın beş işlevsel alternatifi;

- 👉 Tehdidi ortadan kaldırmak
- 👉 Güçlü bir olumlu iklim yaratmak
- 👉 Geri bildirimini artırmak
- 👉 Hedefleri belirlemek
- 👉 Olumlu duyguları harekete geçirmek ve bunlara ilgi uyandırmaktır.

*İklimsel tehditlere
karşı olumlu hedef
bildirimi şart.*

Genel olarak bir program, birbiriyle sıkı ilişkili dört öge üzerine kuruludur;

- 👉 Amaç/hedef (niçin),
- 👉 İçerik (ne),
- 👉 Öğretme-öğrenme süreci (nasıl) ve
- 👉 Ölçme ve değerlendirme (ne kadar)

*Hapiste kitap okuyan adam:
Amacım içerideki süreci
değerlendirmektir.*

Program türleri;

- 👉 Resmi program: Resmi metinlerde açıkça belirtilen
- 👉 Uygulamadaki program: Asıl kararı öğretmenin verdiği, işevuruk, gerçekleşen
- 👉 Test edilen program: Sınavlarda ölçülen öğrenmeleri kapsayan
- 👉 Örtük program: Gizli, saklanan, informal. Yazılı ve resmî olmayan
- 👉 İhmal edilen program: Resmi programda olup göz ardı edilen, atlanan
- 👉 Ekstra program: Okulun dışında yapılması planlanmış
- 👉 Desteklenen program: Programın destekl. için sağlanan kaynakları içeren
- 👉 Önerilen program: Bilim insanları ve meslek kuruluşları tarafından hazırlan.
- 👉 Karşıt program: Resmi programa tamamen karşı tutum ve eylem içeren

Program geliştirme süreci;

- 👉 Planlama,
- 👉 Tasarlama,
- 👉 Deneme,
- 👉 Değerlendirme
- 👉 Programa süreklilik kazandırma.

*Kısa yoldan köşeyi dönmek için;
Plan tasarla, dene, değerlendir,
sürekli kazan.*

Program değerlendirme süreci;

- 👉 Planlama
- 👉 Uygulama
- 👉 Değerlendirme

PUD

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

KODLAMALI TEKRAR ÇALIŞMASI- 4 (İLK 9 BÖLÜM)

Ornstein ve Hunkins'in program değerlendirme süreci;

- Değerlendirilecek programdaki **olguya** odaklanma
- Bilginin **toplan**ması
- Bilginin **organize** edilmesi
- Bilginin **analiz** edilmesi
- Bilginin **rapor**laştırılması
- Bilginin sürekli olarak **gözden** geçirilmesi

Olguları topla, organları analiz et, raporları gözden geçir.

Program Değerlendirme Yaklaşımları:

- Hedefe dayalı:** Hedefin belirlenmesi, çıktılarının değerlendirilmesi esas alınır.
- Yönetime dayalı:** Yöneticiye, program liderine **bilgi sunma** amaçlıdır.
- Uzman odaklı:** Uzman ya da **uzmanların karar vermesine** odaklanır.
- Tüketici/yararlanıcı odaklı:** Yararlananlar **değerlendirme** pozisyonundadır.
- Katılımcı odaklı:** Paydaşların **değerlendirmeye** katılmak üzere sürece katılm.

Kavramların beş özelliği;

- Öğrenilebilirlik:** Doğuştan değil **sonradan öğrenilir**.
- Kullanılabilirlik:** Farklı çeşitte **kullanım alanları** vardır.
- Açıklık:** Anlaşılabilir, anlamı üzerinde **ortak bir fikir birl.** bulunmalı.
- Genellik:** Hiyerarşik olarak **organize** edilir, genelden başl. daha **özel hâle** geçer.
- Güçlülük:** Diğer kavramların anlaşılmasına **yardımcı** oluyorsa güçlüdür.

Kavram geliştirme süreçleri;

- Genelleme:** Var olan özelliklerinden **genel ilkeye ulaşma** sürecidir.
- Ayrım:** Benzemeyen özelliklerin **vurgulanması**dır.
- Tümevarım:** Genele **ulaşma**, çıkarım yapma sürecidir.
- Tanımlama:** Kavramların **özelliklerini açıklama**dır.
- Tümdengelim:** Örneklerden yola çıkarak **genel hâlin açıklanma** sürecidir.

Kıymetli arkadaşlar,

Kodlama çalışması için yola çıktık ama sanırım özetin özünün de özü olmaya başladı.

Kodlanmıyor diye önemli yerleri es geçmek istemedim.

Bu nedenle sınav öncesi kısmen kodlamalı bir tekrar çalışması ortaya çıktı.

Okuyup bi tekrar edelim gari.

byhy

KODLAMALI TEKRAR ÇALIŞMASI- 5 (İLK 9 BÖLÜM)

★ **Kavram öğretiminde ve kavram yanlışları tespitinde kullanılacak araçlar;**

- 👉 Kavram haritaları
- 👉 Zihin haritaları
- 👉 V-Diyagram
- 👉 Kavram karikatürleri
- 👉 Metaforlar ve analogiler
- 👉 İki / üç aşamalı testler

★ **Akran öğretiminde 1. tur sonlarında doğru cevap yüzdesi;**

- %30 ve altı 👉 Yavaşla ve konuya geri dön
- %30-%70 arası 👉 Akran tartışması
- %70 ve üzeri 👉 Cevabı açıkla ve diğer soruya/konuya geç

★ **Akran öğretiminde yanıtların alınma yöntemleri;**

1. **El kaldırma:** En kolay ve kısa sürede bir şekilde öğrenci yanıtlarını alıp değerlendirme yapılabilecek yöntemdir. İşaret dili alfabesi unsurları kullanılabilir.
2. **Flaş kartlar:** Öğrencilere farklı renk ve formlarda A, B, C gibi kartlar önceden dağıtılarak yapılabilir.
3. **Taramaformları:** Büyük gruplarda tercih edilebilir.
4. **Clickers:** Teknolojik bir uygulamadır. Bunun için ayrıca bir uygulama aparatı gerekir. Derste tahta veya herhangi bir perdeye doğrudan cevap oranları yansıtılabilir.
5. **Çevrim içi yanıt sistemleri:** Günümüz web 2.0 araçları yardımıyla rahat bir şekilde kullanılabilir.

★ **Bloom'un, tam öğrenme modelinde, öğrenme ürünlerini etkileyen temel unsurlar;**

- 👉 **Bilişsel** giriş davranışları,
- 👉 **Duyusal** giriş özellikleri
- 👉 **Öğretim** hizmetinin **niteliği** (ipuçları, katılma, pekiştirme, dönüt ve düzeltme)

★ **Etkili Geri Bildirim Sürecinde WEB 2.0 Araçları;**

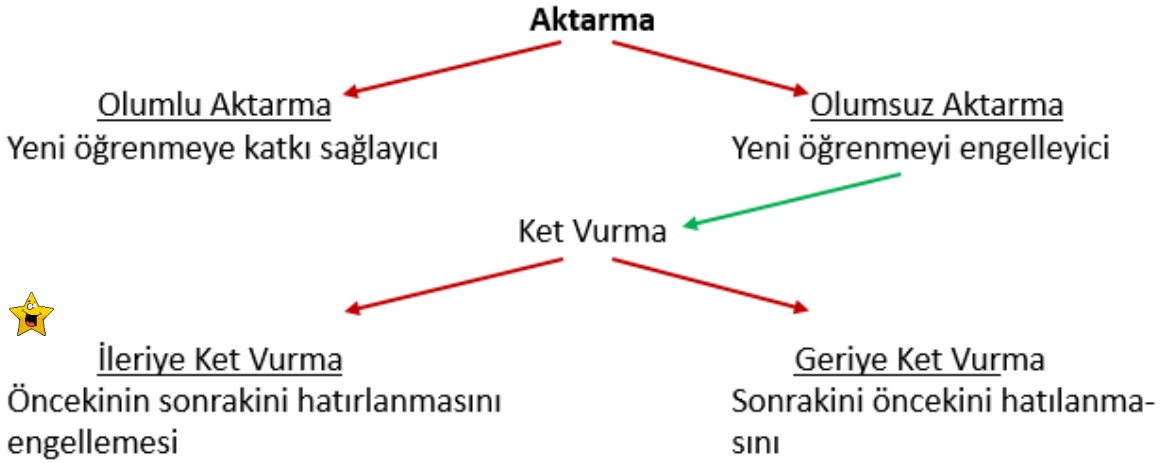
- 👉 Kahoot
- 👉 Formative
- 👉 Socrative
- 👉 Edmodo
- 👉 Actively
- 👉 Edpuzzle
- 👉 Playposite
- 👉 Plicker
- 👉 Google drive

KODLAMALI TEKRAR ÇALIŞMASI- 6 (İLK 9 BÖLÜM)

★ Öğrenmeyi Etkileyen Öğrenenden Kaynaklı Faktörler;

- 👉 Türe özgü hazır oluş (*Papağan uzman olamaz.*)
- 👉 Olgunlaşma (*10 yıl uzmanlık yapıp olgunlaşınca başöğretmen olacağız.*)
- 👉 Genel uyarılmışlık hali ve kaygı (*Sınava az zaman kaldı.*)
- 👉 Eski yaşantıların aktarılması (*KPSS'yi kazandıysak bunu da kazanırız.*)
- 👉 Güdü (*Uzmana 2 bin, başöğretmene 4 bin. Aslı varsa tabi. 🤔*)
- 👉 Dikkat (*Bu zaten tamam. 4 aydır tüm dikkatimizi verdik bu işe.*)

★ Öğrenmeyi Etkileyen Öğrenme Yöntemi Kaynaklı Faktörler;

- 👉 Öğrenmeye ayrılan **zaman** (*4 ay*)
- 👉 Öğrenilen **konunun** yapısı (*Tez*)
- 👉 Öğrenenin **aktif katılımı** (*Kendimizi paraladık.*)
- 👉 **Geri bildirim** (*Cumartesi alacağız.*)

4 aydır PDF tezleri anlamak için kendilerini paralayan öğretmenler cumartesi günü geri bildirim alacaklar.

★ Öğrenmeyi Etkileyen Öğrenilecek Malzeme Kaynaklı Faktörler;

- 👉 Algısal ayırt edilebilirlik (*Sınav denince dikkat kesilir olduk.*)
- 👉 Anlamsal çağrışım (*Soruyu görünce hatırlarız ya. Klasik tezimiz.*)
- 👉 Kavramsal gruplama (*Sınavdan sonra öğretmenler odası: Uzmanlar, başlar....*)

Öğretim Stratejileri

Sunuş Yoluyla Öğretim
(Anlamlı Öğrenme)
(Ausubel)

Buluş Yoluyla Öğretim
(Örnek Kural)
(Bruner)

Araştırma-İnceleme Yoluyla Öğretim
(Dewey)

Tam Öğrenme Stratejisi
(Bloom)

Bruner bulmuş, Dewey incelemiş, Bloom tamamlamış, Ausubel sunmuş, Hasan da "Hani bana?" demiş.

KODLAMALI TEKRAR ÇALIŞMASI- 7 (İLK 9 BÖLÜM)

2.BÖLÜM

Ölçme Türleri;

Doğrudan ölçme(Temel ölçme): Doğrudan gözlemlenerek

Dolaylı ölçme(Göstergeyle ölçme): Göstergesi olan davranışlar aracılığıyla

Türetilmiş ölçme: Farklı iki ya da daha fazla özellik arası matematiksel bağl.

Ölçüt türleri;

Uzmanlık sınavı(70 puan) ←

Mutlak ölçüt(Kriter referanslı): Grubun özelliklerinden **bağımsız** belirlenir.

Bağıl ölçüt(Norm referanslı): Grubun belli özelliğine/normuna **bağlıdır**.

KPSS sınavı(o sene alınan puanlara göre) ←

Bir Ölçme Aracında Bulunması Gereken Psikometrik Nitelikler;

Geçerlilik: Başka özelliklere karıştırmadan **doğru ve tam** ölçmesi

Güvenilirlik: Puanların tesadüfi **hatalardan arınık olma** derecesi

Kullanışlılık: Geliştirme, uygulama ve puanlamanın **kolay ve ekonomik** olm.

Hata Türleri;

Sabit hata: Miktarı **ölçmeden ölçmeye değişmeyen** hatadır.

Sistemik hata: Ölçme **büyüklüğüne**, öğretmene **ölçme koşullarına** göre de.

Tesadüfi(Rastlantısal) Hata: **Şansla** ortaya çıkan, yönü ve büyüklüğü bilinm.

Geçerlilik, Güvenilirlik ve Hata ilişkisi;

Geçerlilik tüm hata kaynaklarından etkilenirken klasik test kuramına göre güvenilirlik yalnızca tesadüfi hatalardan etkilenir.

Korelasyon (co-relation); en az iki değişken arasında karşılıklı bir ilişki bulunup bulunmadığı, eğer ilişki varsa bu ilişkinin yönü ve miktarı hakkında bilgi veren istatistik bir tekniktir. “r” ile sembolize edilir.

1 ⇒ mükemmel korelasyon,

1 ⇒ mükemmel doğru orantılı ilişki,

-1 ⇒ mükemmel ters orantılı ilişki,

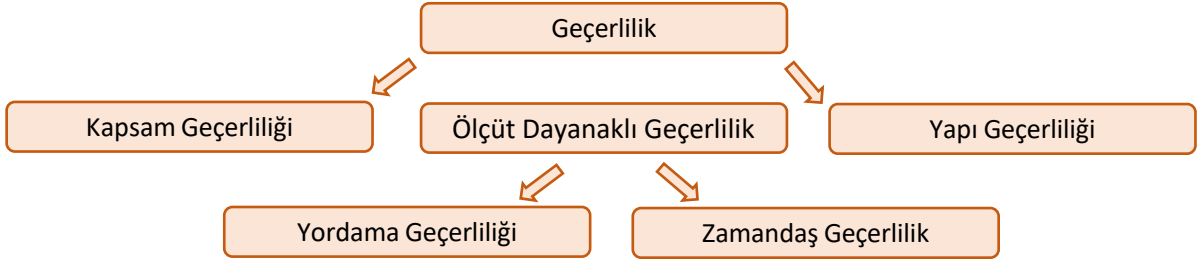
0 ⇒ iki değişken arasında sistemik bir ilişkinin olmadığı anlamındadır.

Buna mükemmel ilişkisizlik de denir.

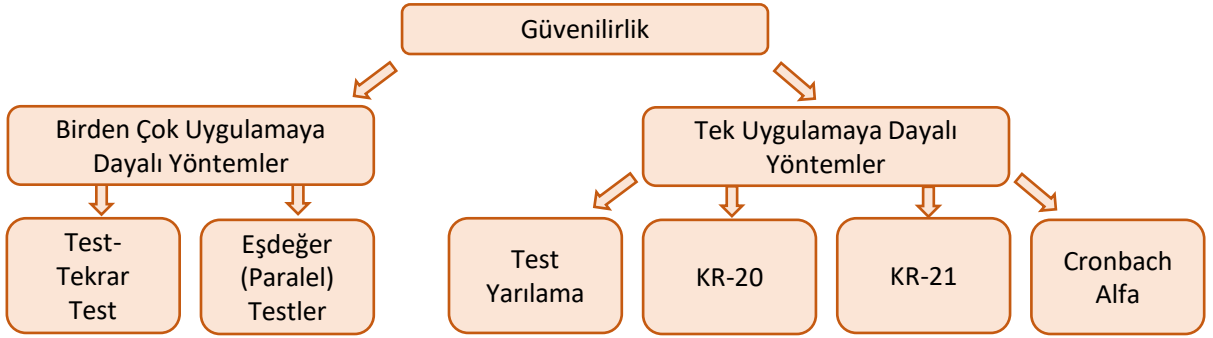

KODLAMALI TEKRAR ÇALIŞMASI- 8 (İLK 9 BÖLÜM)

★ Geçerlilik Sorgulama Yöntemleri;

★ Güvenilirlik kestirim yöntemleri;

$$X = T + E$$

X = Bireylerin ölçme aracından elde ettiği gözlenen puanı

T = Bireylerin gözlenemeyen gerçek puanı

E = Ölçmeye karışan hata miktarı

Varsayımsal olarak bir ölçme işleminde hata miktarı sıfır ise eşitlik $X = T + 0$ ve dolayısıyla $X = T$ olmuş olur. (Yani hata yoksa gözlenen puan gözlenemeyen puana eşit. byhy)

Ölçmenin standart hatası $S_h = s\sqrt{1 - r_x}$ formülü ile bulunur.

Sh= Ölçmenin standart hatası

s= Standart sapma

rx= Güvenilirlik katsayısı

Arkadaşlar,

Bu formüllere pek takılmayalım. Sınavda PDF'den sorumluyuz. PDF'de detaylı anlatılmayan yerden soracaklarını sanmıyorum. Hadi sordular diyelim. En fazla bir soru gelir. Bu formülleri anlamaya çalışmaktansa bir bölümü tekrar etmek daha faydalı olur zannımca. byhy

Bir ölçme işleminde standart hatanın düşük olması, güvenilirlik katsayısının yüksek, standart sapmanın görece düşük olmasına bağlıdır.

%68 olasılık için $X \mp 1 \times S_h$ (Bir standart hata çıkarılır, puanına eklenir.)

%95 olasılık için $X \mp 2 \times S_h$ (İki standart hata çıkarılır, puanına eklenir.)

%99 olasılık için $X \mp 3 \times S_h$ (Üç standart hata çıkarılır, puanına eklenir.)

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

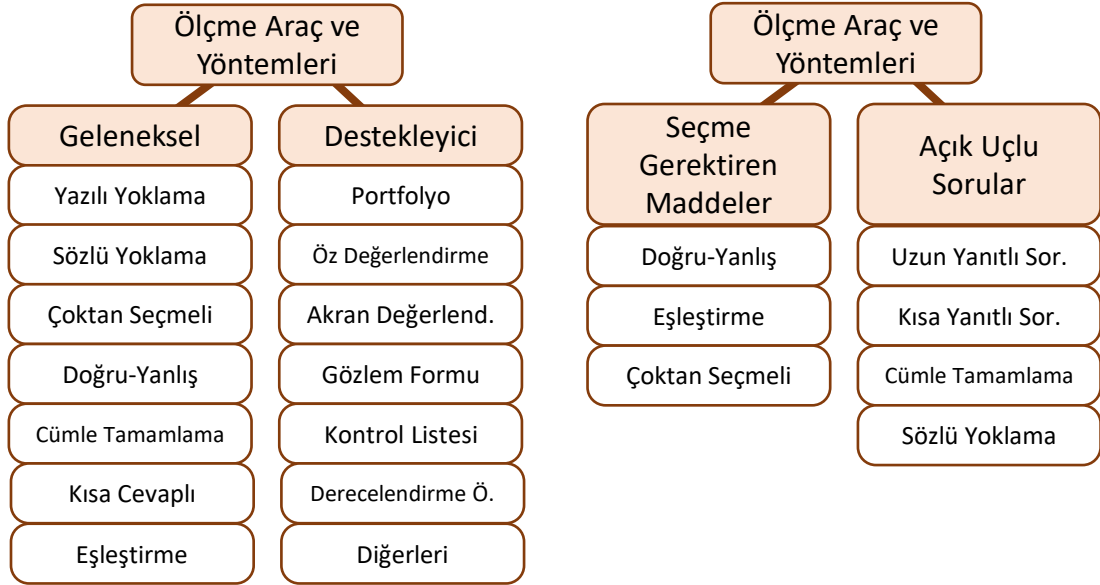

KODLAMALI TEKRAR ÇALIŞMASI- 9 (İLK 9 BÖLÜM)

★ Test Türleri;

Testi Alan Kişi Sayısına Göre	Testin Uygulanış Süresine Göre	Testin Ölçtüğü Niteliğe Göre	Değerlendirme Yaklaşımına Göre	Hazırlanış Biçimine Göre	Veri Toplama Tekniğine Göre
Bireysel	Sürelili	Hız testleri	Objektif	Standart	Performans
Grup	Süresiz	Güç testleri	Subjektif	Öğretmen yapımı	Kâğıt-kalem

★ Başarının Ölçülmesinde Yöntemler;

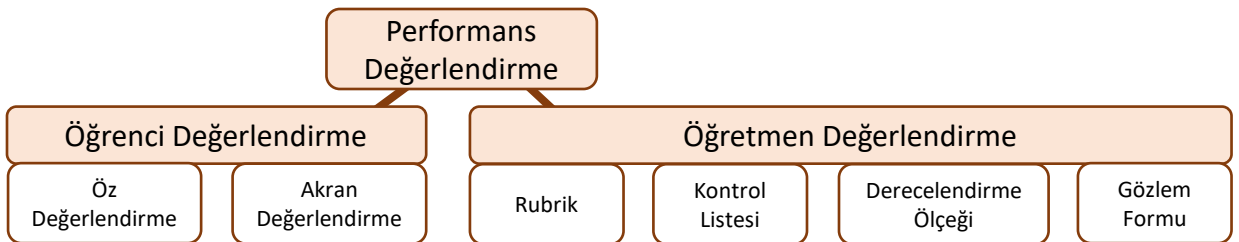

★ Portfolyo Oluşturma Süreci;

Kırmızı Başlıklı Portfolyo, ormana çiçek toplamaya gitmiş. En güzel çiçekleri seçmeye çalışırken gözüne bir ışık yansımış. Işığın kaynağı için yaptığı araştırma sonucunda kurdu görmüş.

★ Performans Değerlendirme;

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

KODLAMALI TEKRAR ÇALIŞMASI- 10 (İLK 9 BÖLÜM)

Geleneksel ve Destekleyici Yöntemlerin Karşılaştırılması;

Geleneksel Yöntemler	Destekleyici Yöntemler
<u>Ürün</u> değerlendirilir.	<u>Süreç ve ürün</u> birlikte değerlendirilir.
Öğrencinin ulaştığı noktanın tespiti önemlidir.	<u>Ne öğrendikleri yanında, öğrendiklerini nasıl kullandıklarıyla</u> ilgilenilir.
Essay dışında genellikle <u>üst düzey düşünme becerilerinin</u> değerlendirilmesinde <u>yetersizdir</u> .	<u>Üst düzey bilişsel düşünme becerilerine odaklanır</u> .
<u>Değerlendirme öğrenmeden ayırır</u> .	Değerlendirme öğrenmeyle <u>bütünleşmiştir</u> .
Bireyden ziyade <u>gruba odaklıdır</u> .	<u>Odak</u> noktası gruptan ziyade <u>bireydir</u> .
Başarının <u>bireyler arası değerlendirilmesine</u> odaklıdır.	Öğrencinin <u>bireysel olarak gelişimine</u> odaklıdır.
<u>Geçerlilik ve güvenilirlik kontrolü daha kolaydır</u> .	<u>Geçerlilik ve güvenilirlik problemi olabilir</u> .

Eğitimde en sık kullanılan istatistikler;

- 👉 Merkezî eğilim ölçüleri,
- 👉 Değişkenlik ölçüleri,
- 👉 Dağılım özellikleri,
- 👉 Standart puanlar.

Uluslararası Eğitim Araştırmaları;

Araştırma	Geliştirici	Döngü Yılı	Alan	Yaş	Sınıf
PISA	OECD	3	O-M-F	15	8, 9, 10
TIMSS	IEA	4	M-F	-	4, 8
PIRLS	IEA	5	O	-	-
OECD SDA	OECD	-	Big Five	10, 15	-

TIMSS uygulama süreci;

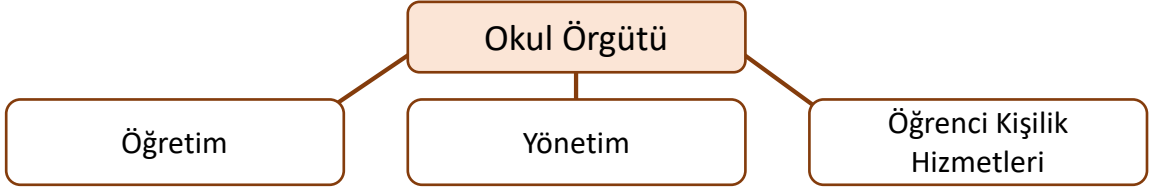
Uygulama	1. Test	Mola	2. Test	Anket
Süre	36-45	15-30	36-45	5-15

KODLAMALI TEKRAR ÇALIŞMASI- II (İLK 9 BÖLÜM)

3.BÖLÜM

★ Okul Örgütü;

★ Öğrenci Kişilik Hizmetleri;

- 👉 Sağlık hizmetleri
- 👉 Sosyal yardım hizmetleri
- 👉 Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri
- 👉 Özel eğitim ve özel yetiştirme hizmetleri
- 👉 Sosyal-kültürel hizmetler

★ Rehberlikle İlgili Tanımların ortak yanları;

- 👉 Rehberlik bir süreç tir.
- 👉 Rehberlik bireye yardım etme işidir.
- 👉 Rehberlik yardımı bireye dönüktür.
- 👉 Rehberlik bilimsel ve profesyonel bir yardımdır.
- 👉 Rehberliğin esası bireyin kendini gerçekleştirmesine yardım etmektir.

★ Rehberlik Hizmetinin İşlevleri;

- 👉 Psikolojik danışma
- 👉 Oryantasyon
- 👉 Bireyi tanıma
- 👉 Bilgi toplama ve yayma
- 👉 Yöneltilme ve yerleştirme
- 👉 İzleme
- 👉 Müşavirlik
- 👉 Araştırma ve değerlendirme
- 👉 Çevre ve veli ile ilişkiler

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

KODLAMALI TEKRAR ÇALIŞMASI- 12 (İLK 9 BÖLÜM)

Rehberlik Hizmetleri Yürütme Komisyonu (RHYK);

- 👉 Müdür (veya görevlendireceği yardımcısı)
- 👉 Psikolojik danışman
- 👉 Her sınıf düzeyinden birer sınıf rehber öğretmeni
- 👉 Ödül ve disiplin kurulu temsilcisi
- 👉 Okul aile birliği başkanı ve öğrenci temsilcisi,
- 👉 Eğer okulda psik. danışman yoksa RAM'dan müşavirlik hizmeti alınır.

Kapsamlı Rehberlik ve Psikolojik Danışma Programının Genel Özellikleri;

- 👉 Sonuç temellidir.
- 👉 Standart temellidir.
- 👉 Veri tabanlıdır.
- 👉 Gelişimseldir ve kapsamlıdır.
- 👉 Takım çalışmasını gerektirir.

E-Rehberlik siteminde bulunan işlem ekranları;

- 👉 Okul RPD programı hazırlama
- 👉 RPD hizmetleri veri girişi
- 👉 Raporlama
- 👉 Öğrenci yönlendirme

Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri İl Yürütme Komisyonu;

- 👉 İl millî eğitim müdürü başkanlığında;
- 👉 Özel eğitim ve rehberlik hizm. sorumlu il ve ilçe şube müd.
- 👉 RAM müdürlerinden,
- 👉 RAM'nin RPD hizmetleri bölüm başkanlarından,
- 👉 Örgün eğitim ve hayat boyu öğrenme kurumlarının her tür ve kademesinden seçilen en az birer müdür ile bu tür ve kademedeki kurumlarda görev yapan en az birer rehber öğretmen/psikolojik danışmandan, oluşur.

Üç Gelişim Alanı;

- 👉 Akademik
- 👉 Kariyer
- 👉 Sosyal duygusal

KODLAMALI TEKRAR ÇALIŞMASI- 13 (İLK 9 BÖLÜM)

Testlerin Özellikleri;

- Geçerlik:** Ölçmeyi amaçladığı şeyi eksiksiz, tam olarak ölçmesidir.
- Güvenirlik:** Ölçmek istediği şeyi hatasız ve doğru olarak ölçmesidir.
- Kullanışlılık:** Ölçme aracının kullanılmasının kolay olmasıdır.
- Ekonomiklik:** Ölçme aracının ekonomik olmasıdır.

Rehberlikte Kullanılan Testler;

- Yetenek Testleri
- İlgi Envanterleri
- Kişilik Testleri
- Tutum Ölçekleri

Test Dışı Teknikler;

Test Dışı Teknikler			
Gözleme Dayalı	Kendini Anlatma	Başkalarının Kanılarına Dayalı	Etkileşime Dayalı
Gözlem kayıt list.	Otobiyografi	Sosyometri	Görüşme
Özellik kayıt list.	Arzu listesi	Kimdir bu tekniği	Ev ziyaretleri
Anekdote kaydı	Zaman cetveli	Sosyal uzaklık ölç.	Drama ve oyun
Derecelend. ölç.	Problem tarama lis.		
	Soru list./Anket		

Ebeveynlik Tarzını Bulmak;

- Demokratik anne-baba:** Bağımsız olmaya teşvik eder ama yine de eylemlerine sınırlar ve kontroller getirirler.
- Otoriter anne-baba:** Kontrol ederler ancak onları dinlemezler, bazen soğuk ve katı olurlar, ceza ve emir verirler.
- İzin verici anne-baba:** Yakından ilgilenir ancak onlardan pek bir şey istemezler, kural koymazlar, cezalandırmadan kaçınırlar.
- İhmalkâr anne-baba:** Çocuklarının yaşamıyla son derece ilgisizdirler.

KODLAMALI TEKRAR ÇALIŞMASI- 14 (İLK 9 BÖLÜM)

★ **Rehberlikte Temel İlkeler;**

- 👉 **Yetkinlik:** Psikolojik danışmanların sınırlılıklarını bilmeleri demektir.
- 👉 **Dürüstlük:** Dürüstlüğü, doğruluğu ve gerçekçiliği ilke edinirler.
- 👉 **Duyarlık ve Hoşgörü:** Danışanların zarar görmemeleri için çalışırlar ve gerekli tüm önlemleri alırlar. Psikolojik danışmanlar yansızlığı benimserler.
- 👉 **Toplumsal sorumluluk:** RPD temelde insana yönelik bir hizmetler bütünüdür. Dolayısıyla, toplumsal sorumluluğu vardır.
- 👉 **Mesleki ve bilimsel sorumluluk:** Etik standartlara bağlı olma, görev ve rollerine uygun davranma sorumluluğu altındadırlar.
- 👉 **Etik Kurallar:** Psikolojik danışma, ölçme ve değerlendirme, araştırma ve yayın, müşavirlik hizmetleri için geçerlidir. Her hizmet için ayrıca özel kurallar da bulunmaktadır.
- 👉 **Yetkinlik sınırları:** Sadece eğitim gördükleri ve gerekli formasyona sahip oldukları uygulama ve etkinlikleri yapabilirler.
- 👉 **Sürekli gelişim:** RPD alanındaki yeni gelişmeleri takip ederler.
- 👉 **Başkalarına zarar vermeme:** Öğrencilerine, araştırmaya katılanlara, danışanlarına ve diğer kişilere zarar vermekten ve güçlük çıkarmaktan kaçınırlar.
- 👉 **Gizli bilgilerin muhafaza edilmesi:** Danışanlarına ilişkin bilgileri korumakla yükümlüdürler.
- 👉 **Profesyonel kimlik:** Kimliklerini, çalıştıkları yeri, statülerini ve durumlarını olduğu gibi tanıtır.
- 👉 **Rehberlikte Etik ve Bilgilerin Saklanması:** Bireylere ait bilgilerin özel ve öznel oluşları dolayısıyla bunların elde edilmesi sırasında dikkatli olunması, bazı kurallara uyulması gerekir. Bilgileri elde etmek bir "iş"tir ve önemli bir iştir. Onun kadar önemli olan diğer bir iş de toplanan bilgilere sahip olmaktır.

★ **Zihinsel engelli bireyler dört grupta ele alınmaktadır;**

- 👉 Hafif düzey 👉 Orta düzey 👉 Ağır düzey 👉 Çok ağır düzey

★ **Öğrenme güçlüğü sınıflandırması;**

- Yaygın olarak 👉 Okuma bozukluğu (disleksi),
- 👉 Yazılı anlatım bozukluğu (disgrafi)
- 👉 Matematik bozukluğu (diskalkuli) olarak sınıflandırılır.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

KODLAMALI TEKRAR ÇALIŞMASI- 15 (İLK 9 BÖLÜM)

★ Rehberlik ve Araştırma Merkezine Yönlendirme;

★ Destek Eğitim Modelleri;

👉 En fazla kısıtlayıcı olandan en az kısıtlayıcı olana doğru aşağıda gibi sıralanmaktadır:

- 👉 Yatılı özel eğitim okul ve kurumları (*Gece-gündüz okulda*)
- 👉 Gündüzlü özel eğitim okul ve kurumları (*Sadece gündüzleri okulda*)
- 👉 Özel eğitim sınıfı (*Özel eğitim sınıfında, ancak tenefüste diğer öğrencilerle*)
- 👉 Yarı zamanlı kaynaştırma/bütünleştirme (*Bazen normal, bazen özel eğit. sını.*)
- 👉 Tam zamanlı kaynaştırma/bütünleştirme (*Hep normal sınıfta*)

★ BEP geliştirme birimi;

- 👉 Okul müdürü/görevlendireceği bir müdür yardımcısı(başkan),
- 👉 Rehber öğretmen,
- 👉 Öğrencinin sınıf öğretmeni,
- 👉 Öğrencinin dersini okutan alan öğretmenleri,
- 👉 Öğrencinin velisi,
- 👉 Öğrencinin kendisi
- 👉 Gerekli durumlarda özel eğitim değerlendirme kurulundan bir üye ve mesleki eğitim veren kurumlarda meslek derslerini veren bir alan öğretmeni.

★ Kısa dönemli hedef ifadelerinde bulunan dört temel öge;

- 👉 Birey 👉 Ölçüt 👉 Koşul 👉 Davranış

KODLAMALI TEKRAR ÇALIŞMASI- 16 (İLK 9 BÖLÜM)

★ **BEP geliştirme süreci döngüsel bir yapıdadır;**

Arkadaşlar,
7. denemenin 39. sorusunda vardı bu döngü. Süreç bilgi toplama ve paylaşma ile başlıyor. Ancak döngüsel olduğu için 4. aşamadan sonra tekrar 1. aşama başlıyor. Bu nedenle sorunun doğru seçeneğinde 1'den değil de 2'den başlatmıştık. Kafamız karışmasın diye tekrar edelim, dedim. Dikkati ve haber verdiği için Musa Gitmiş Öğretmenimize teşekkür ederim.
byhy

👉 Yıllık hedeflere ulaşıp ulaşılmadığını belirlemek amacıyla BEP yılda bir kez mut laka gözden geçirilir.

👉 Öğrenci konulan hedeflerde beklenen düzeyde bir ilerleme göstermiyorsa ya da bu hedefler planlanandan daha önce gerçekleşmişse yılını doldurması beklenmeden de BEP tekrar gözden geçirilebilir.

★ **BEP'in içeriğinde yer alması gereken bazı temel öğeler;**

- 👉 Öğrencinin demografik özelliklerinin tanımı
- 👉 Öğrencinin eğitsel performans düzeyinin tanımı
- 👉 Uzun dönemli ya da yıllık hedefler
- 👉 Kısa dönemli hedefler
- 👉 Öğretim yöntemleri ve materyaller
- 👉 Amaçlara ulaşmak için gerekli olan zamanın başlama ve bitiş tarihleri
- 👉 Uygun değerlendirme yöntemleri ve ölçütleri
- 👉 Ek hizmetler

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

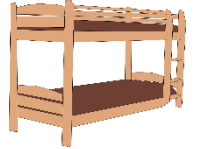

KODLAMALI TEKRAR ÇALIŞMASI- 17 (İLK 9 BÖLÜM)

★ Öğretimin Bireyselleştirilmesinin ve Öğretim Uyarlamalarının Kapsamı;

👉 Öğretmen aşağıda belirtilen alanlarda düzenlemeler yapabilir:

- 👉 Fiziksel düzenlemeler
- 👉 Sürece yönelik düzenlemeler
- 👉 Sınıf iklimine yönelik düzenlemeler
- 👉 Öğretimsel düzenlemeler
- 👉 İşleyişle ilgili düzenlemeler

★ Öne Çıkan Özel Yetenek Kuramları;

Üçlü Halka Kuramı(Renzulli):

👉 Özel yeteneğin bileşenleri:

👉 Ortalama üstü yetenek, yaratıcılık ve motivasyondur.

Renzulli'nin Üç Halkalı Ranzası
Renzulli vakti zamanında motive olup bir ranza yapmış. Çok yaratıcı olan bu ranza için herkes "Bunu ancak ortalama üstü bir yetenek yapabilir." demiş.
byhy

Beşgen Kuramı(Sternberg ve Zhang):

👉 Birini özel yetenekli olarak tanımlamak için şu beş ölçüt karşılanmalıdır:

👉 Mükemmellik 👉 Nadirlik 👉 Kanıt 👉 Üretkenlik 👉 Değer

Mükemmel Nadir bey, çok değerli kanıtlar üretmiş.

Bulanık Kuram(Sak):

👉 İsminden de anlaşılacağı gibi tam netleşmemiş bir yapıdan bahseder.

👉 Özel yetenek âdeta sınırları olmayan bulutsu bir yapıdadır.

👉 Yetenek gelişimi sürecinde hem bileşenlere hem de gelişime değinilmiştir.

👉 Kuramın ana bileşenleri yatkınlık, uyarıcı koşul ve etkileşimdir.

Ayrımsal Üstün Zekâ ve Üstün Yetenek Kuramı(Gange):

👉 Üstün zekâ doğuştan var olan mental ve fiziksel alanlara ait yetenekleri ifade etmektedir.

👉 Mental alanlar; bilişsel, yaratıcı, algısal ve sosyal becerileri ifade eder.

👉 Fiziksel alan ise spor ve müzik gibi alanlarda görülen becerileri içerir.

★ Özel yeteneklileri tanılama sürecinde izlenecek ana adımlar;

- 👉 Özel yetenek potansiyeli taşıyan öğrencileri tanılamaya aday gösterebilmek,
- 👉 Bir tarama aşamasından geçirmek,
- 👉 Daha detaylı bir ölçmeye almak,
- 👉 Bireyle ilgili karar vermek.

KODLAMALI TEKRAR ÇALIŞMASI- 18 (İLK 9 BÖLÜM)

★ Özel Yeteneklilerin Özellikleri;

👉 Özel yeteneklilerin karakteristik özellikleri bazı kaynaklarda gelişim alanlarına göre, bazı kaynaklarda yaş gruplarına göre sınıflara ayrılmıştır.

Özel yetenekli çocuklarda görülen dikkat çekici özellikler:

- 👉 Akranlarına göre erken ve ileri düzeyde dil gelişimi olması,
- 👉 Genellikle erken okuma ve okumayı kendiliğinden öğrenme,
- 👉 Asenkronize gelişim gösterme,
- 👉 Empati, sorumluluk gibi özelliklerde erken gelişim gösterme,
- 👉 Duygusal açıdan hassas olma,
- 👉 Liderlik eğilimi gösterme,
- 👉 Meraklı olma, çok soru sorma,
- 👉 Yaşından ileri düzeyde mizah yeteneği olması,
- 👉 Mantık, muhakeme gibi becerilerde erken ve hızlı gelişim gösterme,
- 👉 Mükemmeliyetçilik eğilimi gösterme,
- 👉 Sosyal, toplumsal olaylara, evrensel değerlere karşı duyarlı olma,
- 👉 Geniş hayal gücü ve yaratıcılık gösterme,
- 👉 Geniş ilgi alanına sahip olma ve bazı konulara derin ilgili olma.

“Bunların hepsi bizim çocukta var.” diyenler burada mı?
byhy

★ Öğrencinin kendisi, akranları, ailesi, öğretmenleri aday gösterme aşamasında rol alabilirler. Özellikle öğretmenlere önemli roller düşmektedir.

★ En çok bilinen bireysel testler;

- 👉 ASIS (Anadolu-Sak Zekâ Ölçeği)
- 👉 SB (StanfordBinet Zekâ Testi)
- 👉 WÇZÖ (Wechsler Çocuklar İçin Zekâ Ölçeği)

★ Özel Yeteneklilerin Eğitimi;

Bu öğrencilerle gerçekleştirilen eğitsel uygulamalar yaygın olarak gruplama, zenginleştirme ve hızlandırma başlıklarında toplanır.

★ Türkiye’de Özel Yeteneklilere Eğitim Veren Kurumlar;

👉 Okul boyutunda genel olarak lise düzeyinde eğitim verilmektedir.
👉 İlkokul ve ortaokul düzeyinde ise özel yetenekliler için açılan destek eğitim odalarının sayıları artmaktadır.

- 👉 BİLSEM (Resim, müzik ve genel zihinsel yetenek)
- 👉 ÜYEP (Anadolu Üniversitesi)
- 👉 Hacettepe, Ege, İnönü, Karabük ve Bülent Ecevit üniversitelerinde bu alanda uygulama ve araştırma merkezleri kurulmuştur.

İnönü, Ege’den bazı hacetleri için gittiği Karabük’te Ecevit ile karşılaşmış.

KODLAMALI TEKRAR ÇALIŞMASI- 19 (İLK 9 BÖLÜM)

4.BÖLÜM

★ Literatürde sıklıkla rastlanan sınıflandırmada bilimsel yöntemin aşamaları;

- Problemin fark edilmesi,
- Problemin tanımlanması,
- Çözüm önerilerinin tahmini,
- Araştırma yönteminin geliştirilmesi,
- Verilerin toplanması ve analizi,
- Karar verme ve yorumlama.

★ Nicel Araştırmalar;

- 👉 Tarama araştırmaları
- 👉 Korelasyon araştırmaları
- 👉 Nedensel karşılaştırma araştırmaları
- 👉 Deneysel araştırmalar
- 👉 Tek denekli araştırmalar

★ Nitel araştırmaların türleri;

- 👉 Durum çalışması,
- 👉 Fenomenoloji çalışmaları,
- 👉 Anlatı araştırması,
- 👉 Tarihî araştırma,
- 👉 Eylem araştırması,
- 👉 Etnografi araştırması,
- 👉 Tarama araştırması,
- 👉 Kuram oluşturma.

★ Eylem araştırmasının aşamaları;

- 👉 Plan,
- 👉 Eylem,
- 👉 Veri toplama,
- 👉 Yansıtma.

★ Etnografi araştırmalarının türleri;

- 👉 Dini etnografi,
- 👉 Otoetnografi,
- 👉 Etnografik romanlar,
- 👉 Gerçekçi etnografi,
- 👉 Yaşam öyküsü,
- 👉 Feminist etnografi,
- 👉 Görsel etnografi türleri,
- 👉 Eleştirel etnografi.

★ Anlatı araştırmasının türleri;

- 👉 Otobiyografi,
- 👉 Kişisel hikâyeler,
- 👉 Biyografi,
- 👉 Sözlü tarih.
- 👉 Hayat hikâyesi,

KODLAMALI TEKRAR ÇALIŞMASI- 20 (İLK 9 BÖLÜM)

Karma araştırmalarda çeşitleme(zenginleştirme) türleri;

👉 Veri

👉 Araştırmacı

👉 Kuram

👉 Yöntem

*Araştırmacıya kuram
verdim yöntem istedi.*

Karma Desen Türleri;

👉 Zenginleştirilmiş desen (triangulation design),

👉 Açıklayıcı desenler (explanatory design),

👉 Keşfe yönelik/keşfedici desen (exploratory design),

👉 Gömülü desen (embedded design).

*Zenginin biri açık
alandaki keşfe yönelip
gözü bulmuş.
Fukaranın birine denk
gelse şaşardım.
byhy*

Karma Yöntem Araştırmasının Aşamaları Nelerdir?

Planlama	Uygulama	Değerlendirme
Problemin belirlenmesi	Verilerin toplanması	Sonuçların raporlaştırılması
Karma desen uygun mu?	Verilerin yorumlanması	
Uygun karma yöntem ve modelin seçilmesi	Verilerin analiz edilmesi	

Temel etik ilkeleri;

👉 Kişiye saygı (özerklik),

👉 Yararlılık,

👉 Adalet,

👉 Zarar vermeme (kötü davranmama),

👉 Bütünlük ve dürüstlük.

Yayın etiği;

Üniversitelerarası Kurulun (ÜAK, 2022) ve ayrıca Hamutoğlu, Yıldız ve Akgün'ün belirttiği gibi TÜBİTAK'ın etik ihlallerine ilişkin listeleri vardır.

👉 Bir araştırmacının **olmayan verileri üretmek** (uydurma),

👉 Sonuçları, materyalleri **değiştirmek** (çarpıtma),

👉 Başkasının ürünlerini **atıf yapmadan kullanmak** (aşırma),

👉 Aynı çalışmaya **başka başka yerlerde yayımlamak** (dublikasyon),

👉 Bütününü **parça parça yayın** hâline getirmek (dilimleme),

👉 Araştırma **desteğini belirtmemek**,

👉 Yazarlarının **isim sırasını değiştirmek**,

👉 Yazar **olmayan birini göstermek**,

👉 Yayınlanmamış **başka birine ait çalışmayı kendine mal etmek**.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

KODLAMALI TEKRAR ÇALIŞMASI- 21 (İLK 9 BÖLÜM)

★ Verilerin Toplanması;

Ölçme sonuçlarının matematiksel niteliklerine ölçme düzeyi (ölçek türü) denir. **Dört ölçme düzeyi** vardır:

👉 Sınıflama

👉 Sıralama

👉 Aralık

👉 Oran

Obsesif kompulsif bozukluğu olan **Ölçme Düzeycioğlu**, **sınıftaki sıra aralarının her zaman oranlı olmasına dikkat ediyor.**

Aslında bu halk arasında bilinen adı ile simetri hastalığı. Obsesif kompulsif bozukluğun belirtilerinden de bir tanesi oluyormuş arkadaşlar. Öyle yazmışlar. byhy 😊

★ Güvenirlik katsayısının hesaplanma yöntemleri;

- 👉 Kuder Richardson (KR-20): Cevap 1/0 veya evet/hayır şeklinde olduğunda
- 👉 Cronbach Alpha (α): Güvenirliğin alt kestiricisidir.
- 👉 Testi yarılama (eş değer yarılar) yöntemi: Test eş iki yarıya bölünür.
- 👉 Eş formlar yöntemi: İki eş form hazırlanır.
- 👉 Test tekrar test yöntemi: Aynı test aynı guruba aralıklarla **tekrar** uygulanır.
- 👉 Değerlendirmeciler arası tutarlılık: **Birden fazla** bağımsız gözlemci var.
- 👉 Ölçmenin standart hatası: Gerçek puandan sapma hesaplanır.

★ Test, ölçek geliştirmenin aşamaları;

★ Bilimsel Raporun Bölümleri;

1. Başlık
2. Özet
3. Giriş
4. Yöntem
5. Bulgular
6. Tartışma
7. Kaynaklar Listesi
8. Ekler
9. Yazar Notu

👉 Bulgular bölümünün kısa ve açık olduğu durumda, **bulgular** ve **tartışma** bölümleri birleştirilebilir ve bu durumda bölüm başlığı, “Bulgular ve Tartışma” ya da “Bulgular ve Sonuçlar” olarak değiştirilir.

Tabii, **bulgurla tarhana** karışınca **bulamaç** olur.

KODLAMALI TEKRAR ÇALIŞMASI- 22 (İLK 9 BÖLÜM)

★ Rogers'e göre yeniliğin kabulünde beş farklı insan bakış açısı;

- 👉 Yenilikçiler (innovators),
- 👉 Çabuk benimseyenler (early adapters),
- 👉 Erken çoğunluk (early majority),
- 👉 Geç çoğunluk (late majority),
- 👉 Yavaş ilerleyenler (laggards).

★ Proje yaşam döngüsü;

- 👉 Başlangıç
- 👉 Planlama
- 👉 Uygulama
- 👉 Kontrol
- 👉 Kapanış

Arkadaşlar,
Bu döngü de sorular üzerinden sık sık tartışıldı.
Bir şeye önce başlanır. Başlamadan plan yapılır mı Allasen.
Plan yapıyorsan zaten başlamışsındır.
Sonra; plan yapmadan uygulanır mı, uygulamadan kontrol edilir mi, kontrol etmeden kapatılır mı hiç?
Hepsi önceki aşamanın üzerine bir mantık çerçevesinde kurulu sanki.

★ TÜBİTAK'ın öğretmenler için desteklerine erişmek için Destekler sekmesi ve sonrasında Bilim ve Toplum başlığı seçilmelidir. Açılan sayfada ulusal destek listelerini bulabilirsiniz:

- 👉 4007 Bilim Şenlikleri Destekleme Programı için sadece katılımcı olabilirsiniz.
 - 👉 4004 Doğa Eğitimi ve Bilim Okulları,
 - 👉 4006 TÜBİTAK Bilim Fuarları Destekleme Programı,
 - 👉 4008 Özel Gereks. Bireyl. Yön. Kapsayıcı Toplum Uyg.
- 4006 önemli bak. 2012 mi neydi ilk başladığı yıl. Hâlâ destek miktarı aynı; 5 bin lira. byhy 🤔

★ Öğretmenlerimiz öğrencilerini de çeşitli araştırma projeleri yarışmalarına yönlendirebilir. Bunlar;

- 👉 2204-B Ortaokul Öğrencileri Araştırma Projeleri Yarışması,
- 👉 2204-A Lise Öğrencileri Araştırma Projeleri Yarışması,
- 👉 2204-C Lise Öğrencileri Kutup Araştırma Projeleri Yarışması,
- 👉 2204-D Lise Öğrencileri İklim Değişikliği Araştırma Projeleri Yarışması.

★ Bu tür yarışmalara öğrencilerin katılabilmesi için başvuran okulun öğrencisi olmak zorundadır.

★ TÜBİTAK, alanında uzman bilim insanlarını özellikle dezavantajlı bölgelerdeki öğrencilerle buluşturma ve öğrencilerin bilime ilgisini pekiştirme amacı ile "Bilim Söyleşileri" adı altında etkinlikler dizisi başlatılmıştır.

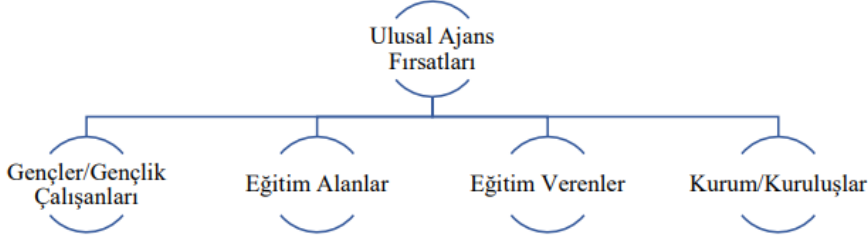

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

KODLAMALI TEKRAR ÇALIŞMASI- 23 (İLK 9 BÖLÜM)

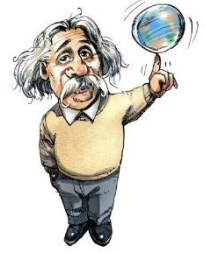
★ **Ulusal Ajansın** hâlihazırda 4 başlık altında sunduğu **fırsatlar** vardır:

★ **Patentin dört özelliği;**

- 👉 Yenilik,
- 👉 Buluş basamağı,
- 👉 Sanayiye uygulanabilirlik,
- 👉 Koruma süresi.

*Yeni buluşumu sanayide
koruma altına aldık.*

★ **Telif hakları;**

- 👉 Fikir emeği üzerindeki hukuki haklardır.
- 👉 Tescile gerek yoktur.
- 👉 Eser üretilince kendiliğinden doğar.
- 👉 Soyuttur.
- 👉 Maddi olmayan malları ifade eder.
- 👉 Ülkesellik ilkesi geçerlidir.
- 👉 Kişinin yaşamı +70 yılı kapsar.

★ **Tony Buzan** zihin **haritalarını** bulmuştur.

Haritayı bozan, Tony Buzan.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

KODLAMALI TEKRAR ÇALIŞMASI- 24 (İLK 9 BÖLÜM)

5.BÖLÜM

★ Kapsayıcı eğitim ile kaynaştırma/bütünleştirme karşılaştırması;

Kaynaştırma/Bütünleştirme	Kapsayıcı Eğitim
<u>Özel gereksinimli</u> çocuklara odaklanır.	<u>Tüm çocukların</u> özelliklerini dikkate alarak eğitimde eşit erişime yöneliktir.
<u>Çocukların</u> eğitim ortamına <u>hazır olmasını</u> gerektirir.	<u>Eğitim ortamlarının</u> çocukların özelliklerine göre yapısal ve işlevsel olarak <u>düzenlenmesi</u> söz konusudur.
Genel eğitim ortamlarında çocukların <u>yarı zamanlı</u> ya da <u>tam zamanlı</u> şekilde bulunmasını içerir.	<u>Tüm çocukların gelişimsel özellikleri ve gereksinimlerine</u> göre <u>öğretimsel uyarlamalar</u> yapılarak eğitim ortamlarına erişim ve katılımlarını içerir.
Çocukların " <u>bireysel farklılıkları</u> " <u>ön plandadır</u> ve çoğu zaman bu durum <u>sorun</u> ya da <u>ayırıcı özellik</u> olarak görülür.	" <u>Çeşitlilik</u> " esastır ve bireysel farklılıklar <u>olağan</u> karşılanarak ayırıcı özellik şeklinde vurgulanmaz.
<u>Ayrıştırılan çocukların</u> bütünleştirilmesine yönelik destek sunulur.	<u>Tüm çocukların</u> okula <u>aidiyeti</u> , katılımı için gerekli tedbirler alınır.

★ Kapsayıcı Eğitimin Temel Kavramları;

Kapsayıcı eğitim; çeşitlilik, katılım, aidiyet, adalet (equity) ve hak temelli yaklaşım üzerinde şekillenen bir anlayıştır. (Kapsayıcı eğitim **HAKÇA** bir eğitimidir.byhy 😊)

★ Kapsayıcı eğitimin bileşenleri;

👉 Erişim,

👉 Katılım,

👉 Destek

★ Kapsayıcı Eğitim Yaklaşımının Tarihsel Gelişimi ve Yasal Düzenlemeler;

👉 1990 yılında Herkes İçin Eğitim Dünya Konferansı ile süreç başlamıştır.

👉 Salamanca Bildirgesi ve Eylem Çerçevesi ile "kapsayıcı eğitim" ilk kez gündeme gelmiştir.

👉 1983 yılında çıkarılan "2916 Sayılı Özel Eğitime Muhtaç Çocuklar Yasası" özel gereksinimli çocukların tipik gelişim gösteren akranları ile bir arada eğitim görmelerine ilişkin gerekliliği ifade eden ülkemizdeki ilk yasadır.

👉 1997 yılında çıkarılan 573 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile bu yasa yürürlükten kaldırılmış, özel gereksinimli çocukların akranları ile bir arada eğitim almalarına yönelik "kaynaştırma" ifadesine yer verilmiş.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

KODLAMALI TEKRAR ÇALIŞMASI- 25 (İLK 9 BÖLÜM)

Kapsayıcı okulların genel özellikleri;

- 👉 Liderlik
- 👉 Bireysel farklılıklar
- 👉 Okul kültürü
- 👉 Farklılaştırılmış öğretim
- 👉 İlkeler

Atatürk'ün *lider* ve *farklı bir birey* olduğunu, kapsayıcı *okulda ilkeleri* ile öğrenmiştik.

Kapsayıcı Eğitim Ortamlarında Erişilebilirliği Artırma;

- 👉 Fiziksel çevre düz.; ısı, ışık, ses, görsel ipucu, kural hatırlatıcı vb.
- 👉 Sosyal çevre düz.; küçük grup çal., akran eşl., oturma düzeni vb.
- 👉 Geçici çevre düz.; yemekhane, lavabo vb.
- 👉 Materyal uyarlama; oturma düzenini destekleyici, sandalye ve sıra düzeni oluşturan, sıra olma ve duruşları destekleyici materyaller.
- 👉 Materyal desteği; koordinatif becerilerinde yetkinlikleri sınırlı öğrencileri destekleme, tutmayı kolaylaştırıcı araçlar vb.

Geleneksel sınıflar ile öğretimin uyarlandığı sınıfların farklılıkları;

Geleneksel Sınıflar	Öğretimin Uyarlandığı Sınıflar
Öğretim <u>öğretmen</u> merkezlidir.	Öğretim <u>öğrenci</u> merkezlidir.
Öğretim genel olarak <u>büyük grup</u> etkinlikleri şeklinde yapılır.	Farklı <u>gruplama</u> formatları (büyük grup, küçük grup, akran eşleme) vardır.
<u>Gruplar</u> oluşturulurken <u>sabit</u> ve <u>öğretmen yönlendirmeli</u> olarak düşük, orta, yüksek başarılıların grupları şeklinde yapılır.	Öğrencilerin öğrenme <u>gereksinimlerine</u> ve <u>ilgilerine göre</u> gruplamalar yapılır.
Öğretmen daha çok <u>orta</u> seviyedeki <u>öğrencilere göre</u> öğretim yapar.	Öğretmen sınıfındaki <u>herkesin özelliklerini dikkate alarak</u> öğretim yapmaya çalışır.
Öğretim <u>tek bir şekilde</u> (ders anlatımı yoluyla) sağlanır.	Öğretim <u>birden fazla yolla</u> sağlanır.
Öğretim <u>görevleri</u> , <u>sınıf düzeyindeki standartlarla</u> uyumludur.	Sınıf düzeyindeki <u>standartlarla uyum sağlarken</u> , öğretim görevleri öğrencilerin ihtiyaçlarına ve farklılıklarına hitap edecek şekilde tasarlanmıştır.
Öğretmen <u>bilgiyi sunmak için tek bir kaynağa</u> güvenir.	Öğretmen bilgileri sunmak için <u>çeşitli materyaller</u> (örneğin, birden fazla sınıf düzeyinden ders kitapları, bilgisayar yazılımı) kullanır.
Öğretmen tüm öğrencilere <u>aynı ödevi</u> verir.	Öğretmen <u>birkaç ödev seçeneği</u> sunar.

KODLAMALI TEKRAR ÇALIŞMASI- 26 (İLK 9 BÖLÜM)

Millî Eğitim Bakanlığı tarafından belirlen öğretmen yeterlikleri;

- 👉 Mesleki bilgi,
- 👉 Mesleki beceri,
- 👉 Tutum ve değerler.

Okulun açıldığı ilk günlere özgü karşılama ritüelleri;

- 👉 Oryantasyon,
- 👉 Hoş geldin mektupları,
- 👉 Hoş geldin etkinlikleri,
- 👉 Sene başı genel kurul toplantısı,
- 👉 Sabah anonsları,
- 👉 Müfredat gecesi,
- 👉 Veli-öğrenci-öğretmen katılımıyla sene başı pikniği,
- 👉 Tanışma yemeği; sene başı okul kahvaltısı,
- 👉 Okul web sitesinin ve sosyal medya hesaplarının etkin kullanılması.

Kapanış veya sonlandırma ritüelleri;

- 👉 Bayrak törenleri,
 - 👉 Mezuniyet törenleri,
 - 👉 Devir teslim töreni,
 - 👉 Okuma bayramı,
 - 👉 Okulda kapanış yemeği,
 - 👉 Yılbaşı partisi, *
 - 👉 Yılsonu çay partisi/kahvaltısı vb. yetenek sunumları, veda gecesi,
 - 👉 Veli-öğrenci-öğretmenler katılımıyla sene sonu pikniği,
- (*Kapanışta 'yılbaşı' ifadesi ilginç ancak PDF'de sadece 'Okul tarafından öğretmen ve öğrencilere düzenlenir.' şeklinde yazıyor. byhy)

Türkiye'de eğitim alanında faaliyetler yürüten vakıf ve dernek örnekleri;

- 👉 Millî Eğitim Vakfı (MEV); her kademedeki maddi manevi katkı, 1981
- 👉 Türk Eğitim Vakfı (TEV); yetenekli ama yoksull, 205 hayırsever, 1967
- 👉 Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfı (TEGV); temel eğitime destek, park...
- 👉 AtaTürk Eğitim Derneği (TED), Atatürk'ün direkt, çalışkan Türk ç..
- 👉 Başka Bir Okul Mümkün Derneği (BBOM); alternatif okul modeli
- 👉 Türkiye Korunmaya Muhtaç Çocuklar (Koruncuk) Vakfı; Çocuk Köyleri

Mülteci Eğitimindeki Sorunlar;

Mülteci grupların eğitimi dikkate alındığında yaşanan sorunlar;

- 👉 Psikososyal (travmalar),
- 👉 Uyum (farklı kültür),
- 👉 Dil ve iletişim (farklı dil),
- 👉 Sistemsel (farklı eğitim sistemi),
- 👉 Ailevi (kayıplar, yoksulluk...)

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

KODLAMALI TEKRAR ÇALIŞMASI- 27 (İLK 9 BÖLÜM)

Ayrımcılık Türleri;

- 👉 Etnik köken ayrımcılığı
- 👉 Dinî inanç ayrımcılığı
- 👉 Cinsiyet ayrımcılığı
- 👉 Sosyo-ekonomik düzey
- 👉 Engellilik veya özel gereksinimler

Arkadaşlar bunları tekrar için ekledim.
Bunlardan var ya yorumu dayalı banko
sorular gelecek, dediği dersiniz.
byhy

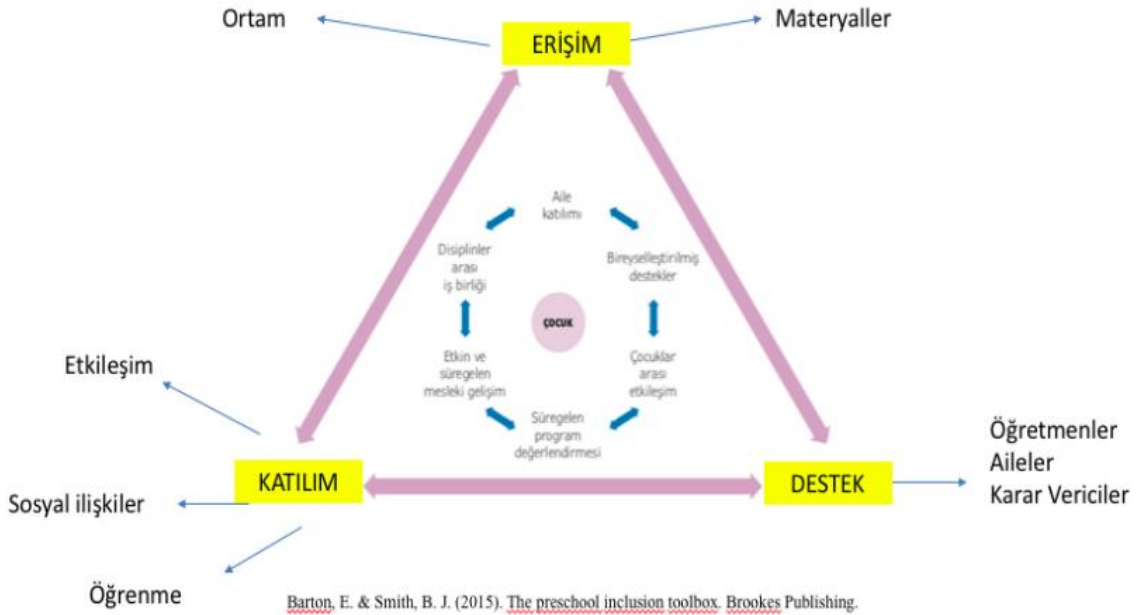

Öğretmenlerin öz değerlendirme için kullanabilecekleri yöntemler;

- 👉 Öz değerlendirme rubriklerinin kullanımı,
- 👉 Öğretmenlerin kendi çalışmalarını kaydettikleri günlükler,
- 👉 Kayıt çizelgelerini,
- 👉 Öğretmenlerin birbirlerini değerlendirmeleri.

Kaliteli kapsayıcı eğitimin bileşenleri;

Mutlu Çocuk

Ortamdaki materyallere erişen çocuk,
Sosyal ilişkiler ve etkileşim kurup öğrenmelere katılınca,
Öğretmenleri, ailesi ve karar vericiler de destek olmuş.

KODLAMALI TEKRAR ÇALIŞMASI- 28 (İLK 9 BÖLÜM)

6.BÖLÜM

★ İklimde meydana gelen değişikliklerin temel sebepleri;

- ✎ Milankovitch döngüleri,
- ✎ Güneş'ten gelen enerji miktarındaki değişimler,
- ✎ Okyanusal ve atmosferik süreçler,
- ✎ Volkanik püskürmeler,
- ✎ İnsan etkinliklerinden kaynaklanan sera gazlarının artışları.

★ Sanayi Devrimi'nden bu yana sera gazları etkisiyle gezegenimizin yüzey sıcaklığının ortalama yaklaşık 1.2°C derece kadar artış göstermiştir.

★ IPCC raporları yüzyıl sonuna kadar en fazla 2°C derece artış göstermesinin kabul edilebilir olduğu ve önlem alınmaz ise gezegenimizin iklim düzeninin kalıcı olarak değişime uğrayacağı "bilimsel olarak" kanıtlanmıştır.

★ "Kırmızı alarm" olarak değerlendirilen IPCC "İklim Değişikliği 2021: Fiziksel Bilim Temeli Raporu" insanlığın uluslararası kabul gören 1.5°C 'lik geri dönüşmez eşik noktasına tehlikeli bir yakınlıkta olduğunu, ısınmanın engellenmesinde mevcut çabaların yetersiz kaldığının altını çizmektedir.

★ IPCC "İklim Değişikliği 2022: İklim Değişikliği Mücadelesi Raporu" ise ülkelerin net sıfır emisyona ulaşmak için gereken politikaları ve eylemleri gerçekleştirme konusunda geride kaldıklarını; mevcut düzende sıcaklıkların, aşırı bir seviye olan 3°C dereceye kadar yükselebileceğini belirtmektedir.

★ İklim sistemindeki bileşenler;

İçsel;

- ✎ Atmosfer,
- ✎ Okyanuslar,
- ✎ Deniz buzu,
- ✎ Kara yüzey ve özellikleri,
- ✎ Kar örtüsü,
- ✎ Karasal buzul,
- ✎ Hidroloji.

Dışsal;

- ✎ Güneş ve enerjisi,
- ✎ Yerkürenin eksenini çevresindeki dönüşü,
- ✎ Güneş-Yer geometrisi,
- ✎ Yerkürenin yörüngesi,
- ✎ Kara ve deniz dağılışı,
- ✎ Karaların fiziki coğrafi özellikleri,
- ✎ Okyanus tabanı topografyası,
- ✎ Havza şekilleri,
- ✎ Atmosfer ve okyanusların temel bileşimi ve kütlesi.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

KODLAMALI TEKRAR ÇALIŞMASI- 29 (İLK 9 BÖLÜM)

★ Yerkürenin, **rotasyon**, **revolusyon** ve **presesyon** olarak adlandırılan başlıca üç hareketi vardır.

👉 **Rotasyon**; yerkürenin kendi eksenini çevresindeki dönüşüdür. 24 saatte tamamladığı bu hareketi sonucunda, gece ve gündüzün günlük döngüsü oluşur.

👉 **Revolusyon**; yerkürenin Güneş'in çevresindeki yörüngesini, başka bir deyişle ekliptik düzlemini izleyerek yaptığı dönüş hareketidir.

👉 **Presesyon (yalpalama)**; Dünya'nın rotasyon sırasında, başını sallayan bir topaç gibi yalpalayarak yaptığı dönüş hareketidir. Bunun nedeni, Dünya'nın Ekvator bölgesinin şişkin ve ekseninin eğimli olması ve bunun sonucunda Güneş'in ve Ay'ın, yerkürenin çeşitli bölümleri üzerinde farklı çekim yapmalarınıdır.

★ **İnsan kaynaklı iklim değişikliği nedenleri;**

👉 Sera gazları,

👉 Arazi kullanımı,

👉 Arazi kullanımı **değişikliği**,

👉 Ormansızlaşma.

*Antalya'da sera arazilerindeki
değişiklik, ormansızlaşma
nedeniyle iklim değişikliğine
sebep oluyor.*

★ **İklim Diplomasisi;** **BMİDÇS:**

👉 Sera gazı salımlarını belirli bir yıl düzeyinde tutma ya da belirlenen bir yıla kadar istenen oranda azaltma girişimlerinin **en önemlisi**, Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi (BMİDÇS) oldu.

👉 Türkiye, yaklaşık 10 yıl süren zor ve yoğun diplomatik uğraşlardan sonra, BMİDÇS'ye **Ek II'den çıkararak 2004 yılında bir Ek I ülkesi** olarak taraf olmuştur.

BMİDÇS Kyoto Protokolü:

👉 KP'ye göre Ek I tarafları sera gazlarını **2008-2012** döneminde **1990** düzeylerinin en az **% 5** altına indirmekle yükümlüdür.

BMİDÇS Paris Antlaşması:

👉 Ana amacı, küresel sıcaklık artışını sanayi öncesi düzeylerinin **2 derecenin altına çekmek ya da olanaklıysa 1.5 derecede sınırlandırmanın** yanı sıra, sırasıyla **düşük sera gazı salımlı ve iklim direngen bir toplum** ve kalkınma yoluyla uyumlu finansman akışının sağlanmasıdır.

Arkadaşlar, algıda seçicilik mi oldu bilmem ama bu aralar TV'de Paris Antlaşması ile ilgili haberlere çok sık rastladım. Paris'e dikkat edelim. Şanzelize'de sıcaklık 1,5-2 derece düşmüş.

Glasgow Konferansı:

👉 "**En kötü anlaşma/uzlaşma hiç anlaşma/uzlaşma olmamasından daha iyidir.**" ön savı temel alınarak "**Glasgow İklim Paketi**" taraflarca **kabul edildi.**

KODLAMALI TEKRAR ÇALIŞMASI- 30 (İLK 9 BÖLÜM)

★ Eş zamanlı aşırı olayların (ekstremler) riskleri birleştirmesinin bazı örneklerle birlikte çizimsel gösterimi:

Bir tane görsel sorulabilir mi? Ne dersiniz? Oklarla oluşturulmuş görsel-kelime eşleştirmelerini zihnimize kodlayalım.

★ Kentlerde iklim değişikliğinin yarattığı risk ve tehlikelerden korunmak, iklim değişikliğinin etkilerine uyum sağlamak ve afet risklerini azaltmak için **Yerel İklim Değişikliği Eylem Planları**'nın hazırlanması ve uygulanması önemlidir.

Bu kapsamda;

- Doğa temelli çözümler ve yeşil altyapılar,
- Su yönetimi,
- Yeşil enerji dönüşümün gerçekleştirilmesi,
- Enerji etkin binaların yapımı,
- Yenilenebilir enerjinin ve elektrikli araçların kullanımı,
- Sıfır atık uygulamalarının yaygınlaştırılması,
- Yeşil ulaşım,
- Toplumun karbon ayak izinin azaltılması konusunda bilinçlendirilmesi,
- Bu kapsamdaki eğitimler kamu kurumları ile işbirliğinde yaygınlaştırılmalı,
- Uygarlık sınavı olarak adlandırılan iklim değişikliğine karşı etkin mücadele için eğitimlere önem verilmelidir.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

KODLAMALI TEKRAR ÇALIŞMASI- 31 (İLK 9 BÖLÜM)

Yeşil Çatıların Başlıca Çevresel İşlev ve Yararları;

1. Kentin havasını soğuturlar.
2. Enerji ve sağlık bakım maliyetlerini azaltırlar.
3. Kentsel selleri önlerler.
4. Suyu süzerler.
5. Gıda güvenliğini geliştirirler.
6. Sosyal uyum ve savunuculuğu sağlarlar.

Bizim yıllardır "Bitkiler havadaki karbondioksiti alır, bize oksijen verir." dediğimiz durum aslında *Calvin Döngüsü*'ymüş ya.

Calvin Döngüsü;

Organizmaların - özellikle bitkiler ve alglerin - havadaki CO₂'den enerji ve yiyecek oluşturduğu süreçtir.

C3 bitkileri; buğday, pirinç, pamuk, soya fasulyesi, şeker pancarı ve patates vb.

C4 bitkileri; mısır, şeker kamışı ve birçok tropikal çayırı içermek üzere bazı bitkiler.

BM Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları;

17 SKA ayrı amaçlar olarak kurgulanmış olsalar da birbirinden bağımsız olmayıp; herhangi bir amaç için yürütülen politikalar veya eylemler diğer amaçları da etkilemektedir.

KODLAMALI TEKRAR ÇALIŞMASI- 32 (İLK 9 BÖLÜM)

Türkiye'nin iklim politikasının önemli konu başlıkları;

İklim değişikliğine uyum ve emisyon azaltımına yönelik politikaların ve iklim kanununun tasarlanması,

Ulusal Katkı Beyanının (NDC) güncellenmesi,

2053 Net Sıfır Emisyon Hedefi için Uzun Vadeli Stratejinin hazırlanması,

Yeşil organize sanayi ve yeşil endüstri bölgelerinin yaygınlaştırılması,

İklim yatırımlarını kolaylaştırmak ve yönlendirmek için Ulusal İklim Stratejisinin, Ulusal Yeşil Taksonominin ve yeşil finansal araçların (yeşil tahviller, yeşil krediler) oluşturulması,

Emisyon Ticaret Sisteminin hazırlanması.

Johan Rockström öncülüğünde bir grup bilim insanının 2009 yılında yayımladığı "Gezeğenin Sınırları: İnsanlık İçin Güvenli Alanı Araştırmak" isimli bilimsel makale, gezeğimizde yaşamın sürmesi için 9 kritik eşik belirlemiştir;

Biyolojik çeşitlilik,

İklim değişikliği,

Yeni kimyasallar,

Ozonun incelmeye,

Atmosferik aerosol yükselmesi,

Denizlerin asitlenmesi,

Biyojeokimyasal döngüler,

Tatlı su kullanımı,

Arazi kullanımı.

Sıfır Atık; israfın önlenmesini, kaynakların daha verimli kullanılmasını, atık oluşum sebeplerinin gözden geçirilerek atık oluşumunun engellenmesi veya en aza indirilmesi, atığın oluşması durumunda ise kaynağında ayrı toplanması ve geri kazanımının sağlanmasını kapsayan atık yönetim felsefesi olarak tanımlanan bir hedeftir.

Doğrusal ekonomi; ham madde doğadan temin edilir; kullanılacak malzeme üretilir, kullanılır sonra da hepsi tekrar atık olarak doğaya atılır.

Döngüsel ekonomi; hammadde temininden itibaren, üretim, kullanım, dönüşüm ve yeniden dönüşümü esas almayı ifade eden üretim ve tüketim modelidir.

İlk sıfır atık uygulaması Cumhurbaşkanlığı Külliyesi ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nda başlamış; ardından kamu kurumları başta olmak üzere limanlar, havaalanları, otogarlar, tren garları, eğitim kurumları, alışveriş merkezleri, hastaneler ve turizm tesisleri gibi kalabalıkların yoğun olduğu noktalarda adım adım proje yaygınlaştırılmıştır.

Sıfır Atık Mavi Hareketi, denizlerin, akarsuların, göllerin korunması için Türkiye'nin deniz koruma seferberliğidir.

KODLAMALI TEKRAR ÇALIŞMASI- 33 (İLK 9 BÖLÜM)

7.BÖLÜM

★ İletişimin dört ögesi vardır;

👉 **Kaynak:** Mesaj gönderendir.

👉 **Hedef:** Mesajı alır, anlamlandırır ve kaynağa farklı bir mesaj gönderir.

👉 **Mesaj-ileti:** Hedefe iletilmek istenen her şey mesajdır.

👉 **Kanal:** Kişiler karşılıklı mesajlarını farklı yollarla iletirler.

★ İletişim Süreçleri;

👉 **Kodlama:** Mesajın işaret hâline dönüşmesinde kullanılan simgeler ve simgeler arasındaki ilişkileri düzenleyen kuralların tümüne kod denir. En çok kullanılan kod sistemi dildir.

👉 **Kod açma ve yorumlama:** Kaynaktan gelen mesajın içeriğinin alınıp çözümlenmesi, anlamın anlaşılmasıdır.

👉 **Geri bildirim:** İletişim sürecine kişiler arası iletişimdeki işlevi de karşılıklı gidip gelen mesajların doğru algılanıp algılanmadığını test etmektir. Geri bildirim olmadığında iletişimin sağlıklı kurulup kurulmadığını bilemeyiz, bu nedenle de sürecin olmazsa olmazıdır.

👉 **Gürültü:** Kaynaktan çıkan mesajın hedef tarafından tam ve doğru olarak alınmasını etkileyen şey gürültüdür. Mesafe, ortamdaki gürültü ya da her türlü fiziksel engel gürültü olarak tanımlanabilir.

★ İletişimin Sınıflandırılması;

Bu sınıflandırmadan çok güzel soru hazırlanıyor arkadaşlar. Hem de böyle kolay soru. Sınavda bir soru gelebilir.

byhy

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

KODLAMALI TEKRAR ÇALIŞMASI- 34 (İLK 9 BÖLÜM)

★ **Johari Penceresi'nin Alanları;**

👉 **Açık alan:** Kişinin kendi tarafından da başkaları tarafından da bilinen alandır. Bu alanda insanlar umutlarını, beklentilerini ya da korkularını çekinmeden diğer insanlarla paylaşmaktadırlar.

👉 **Kör alan:** Bu alan başkaları tarafından bilinen ancak kişinin bilmediği alanıdır. Başkalarının bir kişi hakkında edindiği izlenimlerle ilgilidir.

👉 **Gizli alan:** Bu alan kişinin bildiği ancak başkalarının bilmediği alandır. Kişi, bilinçli olarak bazı yanlarını gizlemek istemektedir.

👉 **Bilinmeyen alan:** Bu alan ise kişinin de başkalarının da bilmediği, karanlık alandır. Bu alanların büyüklüğü kişiden kişiye değişmektedir. Burada kişinin kendini derinlemesine tanıması, başka insanların da aynı şekilde kişiyi tanıması önemlidir.

★ **İyi bir dinleyicinin özellikleri;**

1. Dinlemenin amacını ve yöntemini belirler,
2. Ön bilgilerini harekete geçirir,
3. Dinlediklerini ön bilgilerinin ışığında inceler,
4. Konuşmacının aktardığı bilgilerle ön bilgileri arasında bağ kurar,
5. Bir olay ve düşünce arasındaki farkı belirler,
6. Ana ve yardımcı düşünceleri belirler,
7. Konuşmacının amacını belirler,
8. Propaganda, abartı ve ön yargıları belirler,
9. Zihinsel yapısını düzenler ve geliştirir,
10. Konuşmayı, konuşmanın içeriğini değerlendirir.

★ **Dinleme türleri;**

- 👉 **Takdir edici dinleme;** söylenenden keyif almaya odaklanılan dinlemedir.
- 👉 **Kapsamlı dinleme;** öğrenme ve bilgiyi hatırlamaya odaklanılan dinlemedir.
- 👉 **Kritik değerlendiren dinleme;** duyulanı yargılayan ya da değerlendirmeye odaklanılan dinlemedir.
- 👉 **Vurgulu dinleme;** diğerlerinin duygularını anlamaya odaklanılan dinlemedir.

KODLAMALI TEKRAR ÇALIŞMASI- 35 (İLK 9 BÖLÜM)

👉 Katılımcı dinleme; kişiler arası iletişimde etkili dinlemenin temeli aktif katılımdır. Katılımcı dinleme, dinleyen kişinin duyduklarını tekrar etmesi, özümlemesi ve yansıtmasıdır.

👉 Edilgin dinleme; dinleyen kişinin sözel geri bildirimde bulunmadığı, konuşanın duygularının anlaşılmaya çalışıldığı, vereceği karara güvenildiği, kişinin sorundan kendisinin sorumlu olduğu gibi mesajlar veren destekleyici bir süreçtir.

👉 Empatik dinleme; empatik dinlemede amaç kişinin kendisini açması, duygularını daha yoğun yaşaması, kendisinde var olan çatışmaları çözmesi, kendisini kabul etmesi için cesaretlendirmektir.

👉 Yargısız ve eleştirel dinleme; etkili dinleme hem yargısız hem de eleştireldir; açık bir zihinle, anlamak için dinlemeyi gerektirir.

👉 Derinlemesine dinleme; yüzeydeki mesajları da önemsemeyi, konuşmacının sözlü ve sözsüz mesajlarına ve bunlar arasındaki tutarlılığa dikkat etmeyi, hem içerik hem de duygu mesajlarını anlamayı, konuşmacının dile getirmediği duygu ve düşüncelerini anlamaya çalışmayı ve anlaşılanları dile getirmeyi, konuşmacının mesajlarına yanıt vermeyi içerir.

👉 Çözümleyici dinleme; kişinin kelimelerini aynen tekrarlamak değildir. Kişinin duygularının ve mesajlarının anlaşılmaya çalışıldığını gösterir.

👉 Etkin dinleme; konuşmacının mesajının sözel ve sözel olmayan yönüne, içeriğine ve duygularına anlam katma yöntemi olmalıdır.

👉 Dikkatle dinleme; konuşmacının söylediklerini takip etmeyi gerektirir.

★ İletişim Engelleri;

1- **Kişisel unsurlar:** Alıcının ve vericinin mesajı kodlarken veya iletirken gerekli dikkati göstermemelerinden kaynaklanan engellerdir.

2- **Fiziksel unsurlar:** Kişilerin kendilerinden kaynaklanmayan, dış kaynaklı ortamlarda oluşan ve iletişimi olumsuz yönde etkileyen unsurlardır.

3- **Semantik unsurlar:** Kullanılan dilden kaynaklı yanlış anlaşmalar ve iletişim engelleridir. Bazı sembollerin birden fazla anlamı olabilir bunun dışında bir sembol farklı kişiler için farklı anlamlar oluşturabilir.

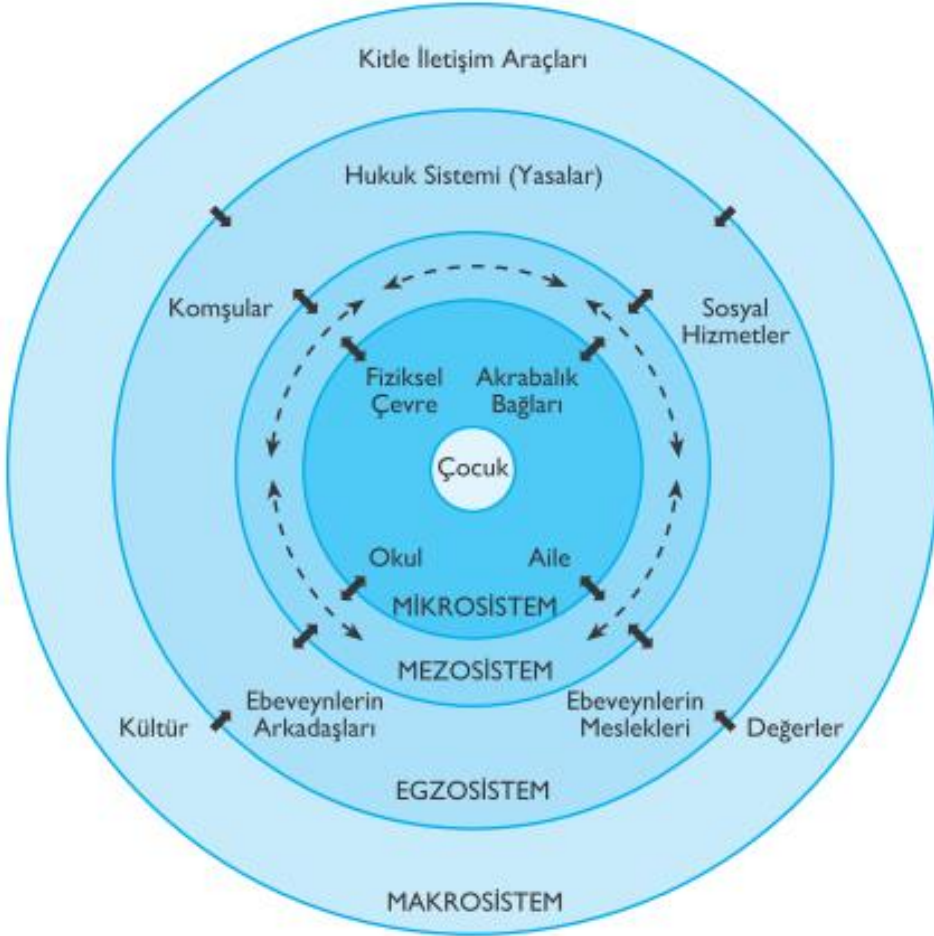
4- **Zaman baskısı:** İş yaşamındaki zamanla alakalı sınırlamalar, iletişim esnasında örgüt üyelerinin üzerinde zaman baskısı oluşmasına neden olmaktadır.

5- **Algılamadaki seçicilik:** Bazı iletilerin bilerek yahut bilmeyerek algılanamamasıyla ilgilidir. Kişiler, belirli ön yargılara sahipse vericiden gelecek olan iletileri hiç algılayamayabilirler yahut kastedilenden farklı algılanabilirler.

KODLAMALI TEKRAR ÇALIŞMASI- 36 (İLK 9 BÖLÜM)

★ Ekolojik Sistem Yaklaşımı;

★ Pakdanel'in sınıflandırmasına göre iklim çeşitleri;

Açık iklim: Arkadaşça ilişkiler, işleri kolaylaştırıcı, katılımcılığı teşvik gibi faktörler önemlidir ve yönetici örgütte kurmay bir liderlik örneği sergilemektedir.

Özerk (Otonom) iklim: Yönetici örgütte resmî ve sistemli bir iş yapmak için kendini çalışanlarından uzak tutar.

İdareci iklim: Yöneticinin işi kendisinin yapması, arkadaşça ilişkilerin olmaması, yazılı kurallar ve tatmin edilmeyen sosyal ihtiyaçlar karakterize eder.

Samimi iklim: Arkadaşça ilişkiler hâkimdir ve örgüt üyeleri işlerin nasıl yapılacağı konusunda görüşlerini bildirirler.

Babacan iklim: Kısmen kapalı bir iklim, çalışanların birlikte hareket etmediği, grup içinde bölünme ve yöneticinin sürekli kontrol edici görevde old. iklimdir.

Kapalı iklim: Yöneticinin çalışanları yönlendirmede etkili olmadığı, kişisel zenginlikleri ile ilgilenmediği, iş birliğinin olmadığı; grup başarısı min. düzeyde.

KODLAMALI TEKRAR ÇALIŞMASI- 37 (İLK 9 BÖLÜM)

8.BÖLÜM

Yetkinlik, “yargılamaya yetkili” veya “konuşma hakkına sahip” anlamına gelmektedir.

Yeterlik, “Bir işi yapma gücünü sağlayan özel bilgi veya ehliyet” ya da “Görevi yerine getirme gücü veren bilgi” olarak tanımlanmaktadır.

Dijital yeterlik; geniş anlamda iş, istihdam edilebilirlik, öğrenme, boş zaman, dâhil olma ve/veya topluma katılım ile ilgili hedeflere ulaşmak için Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin (BİT'in) kendinden emin, eleştirel ve yaratıcı kullanımı olarak tanımlanabilir.

Dijital okuryazarlık; bilişim teknolojilerinin toplum içinde bilinçli kullanılması için gerekli bilgi ve becerilerdir.

Dijital beceri; günlük yaşamda bir sorunu çözmek için bilgi teknolojisi becerisini kullanma ve uygulama yeteneğidir.

Dijitalleştirme, var olan içeriklerin dijital ortama aktarımını kapsamaktadır.

Dijitalleşme, hizmetlerin çevrim içi ortamlardan ve uzaktan gerçekleştirilmesini kapsar.

Dijital dönüşüm, teknoloji adaptasyonu ile veri alışverişi ve otomasyon içeren bütünleşik sistemlerde süreçlerin dijital ortama taşınması ve daha verimli işletilmesini kapsamaktadır. E-devlet servisleri en öne çıkan dijital dönüşüm araçlarıdır.

Dijital vatandaşlık; teknoloji kullanımına ilişkin davranış normları, dijital dünyada görev yapmak için sorumlu olunan dijital alışkanlıklar olarak tanımlanmaktadır.

Bilgi toplumu, bilginin işlenmesinde ve depolanmasında bilgi ve iletişim teknolojilerini baz alan ve temel üretim faktörü bilgi olan bir toplum yapısıdır.

Bilişim etiği; bilgisayar, iletişim ve ağ/internet ortamlarında uyulması gereken kuralları tanımlayan normlardır.

Telif hakkı, kişinin her türlü fikri emeği ile meydana getirdiği ürünler üzerinde hukuken sağlanan haklarıdır.

Bilişim suçu, bilgileri otomatik işleme tabi tutan veya verilerin nakline yarayan bir sistemle gayri kanuni, gayri ahlaki veya yetki dışı gerçekleştirilen her türlü davranış olarak tanımlanmaktadır.

Kişisel veri, gerçek kişiye ilişkin her türlü bilgiyi kapsamaktadır.

Teknoloji, insan ihtiyaçlarını en verimli şekilde gidermek için kullanılan araçlar ve süreçler olarak tanımlanabilir.

KODLAMALI TEKRAR ÇALIŞMASI- 38 (İLK 9 BÖLÜM)

2023 Sanayi ve Teknoloji Stratejisi'nde Beş Ana Bileşen;

- Yüksek Teknoloji ve İnovasyon,
- Dijital Dönüşüm ve Sanayi Hamlesi,
- Girişimcilik,
- Beşerî Sermaye,
- Altyapı.

Fryer'in 21. Yüzyıl Becerileri Listesi;

Eleştirel düşünme: Doğru bilgiye ulaşmak için kaynakları araştırmak ve ulaşılan bilginin doğruluğunu bilimsel yöntemler ile doğrulama becerisidir.

Problem çözme: Gerçek hayatta karşılaşılan iyi yapılandırılmamış problemleri çözebilmek için problem çözme sürecini içselleştirerek kullanabilme becerisidir.

Takım çalışması: Farklı yeteneklere, tecrübelere ve görüşlere sahip insanların bir amacı gerçekleştirme için bir araya gelebilmesi ve beraber çalışmasıdır.

Teknoloji okuryazarlığı: Toplum hayatının ortaya koyduğu problemlerin çözümleri üzerinde çalışmak, güncel teknolojileri, özellikle bilişim teknolojilerini yeterli ustalıkta kullanmayı gerektirir.

Sürekli öğrenme ve gelişim: Teknolojinin ve toplum ihtiyaçlarının bir bireyin etkili çalışma hayatı boyunca hızlı değişimleri, iş hayatındaki bireylerden hizmet yıllarının başından sonuna kadar olan zaman içinde yeni bilgi ve beceriler öğrenmelerini gerekli kılar.

Yenilikçilik: Toplumun yaşam kalitesinin iyileştirilmesi için ortaya koyduğu yeni ihtiyaçların daha önceden var olan çözümlerden daha verimli olan yeni çözümlerle giderilmesi gerekir.

KODLAMALI TEKRAR ÇALIŞMASI- 39 (İLK 9 BÖLÜM)

Gardner'ın "Gelecek için 5 Zihin" eserinde açıkladığı değerler;

Alan bilgisinde zihin (The disciplined mind): Birden fazla disiplin hakkında bilgi sahibi olmak, meslekle doğrudan ilgili olan alanda uzmanlık bilgisine derinlemesine sahip olmak ve meslek yaşamı boyunca düzenli olarak alan hakkında bilgi birikimini artırmak için öğrenme ve gelişim stratejilerinin geliştirilmesi olarak belirtilir.

Sentezleyen zihin (The synthesizing mind): Bireyden meslek alanındaki problemleri çözerken veya performansını gerçekleştirirken farklı disiplinlerden bilgiler sentezleyerek çözümler üretmesi beklenmektedir.

Yaratıcı zihin (The creating mind): Bireylerin meslekleri ile ilgili ana alan bilgisi ve onun etrafındaki disiplinleri kullanarak kendi alanlarında var olan problemlere çözümler geliştirmesi ve bunları diğer meslektaşları tarafından kullanılabilir hâle getirebilmesidir.

Saygı duyan zihin (The respectful mind): Kendisinininkinden farklı kültüre, yaşam tarzına ve özelliklere sahip bireyleri ve toplumları anlamaya, onlarla beraber çalışma ve yaşama becerilerine değer veren zihindir.

Etik zihin (The ethical mind): Bireylerin bir insan, çalışan ve vatandaş olarak görev ve sorumluluklarını yerine getirirken etik kurallara uygun davranışlar göstermesi gerekmektedir.

Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi (TPAB) çerçevesi ve bileşenleri;

Alan bilgisi, öğretmenlerin öğrenilecek veya öğretilen konu hakkındaki bilgileridir.

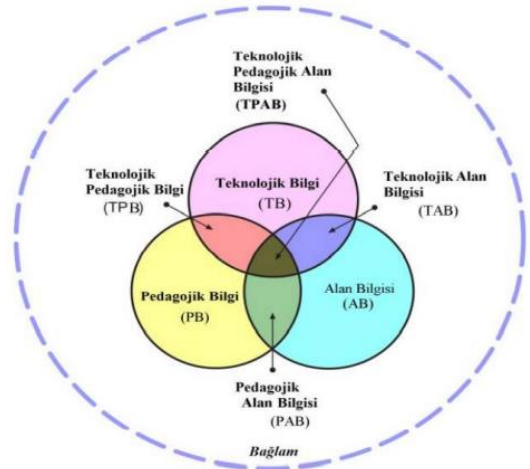
Pedagoji bilgisi, öğretmenlerin öğretme ve öğrenme süreçleri, uygulamaları ya da yöntemleri hakkındaki derin bilgisidir.

Teknoloji bilgisi; teknolojileri, donanım, yazılım ve araçlarını kullanma bilgisidir.

Pedagojik alan bilgisi, belirli bir içeriği öğretmek için uygulanan pedagoji bilgisidir.

Teknolojik alan bilgisi, teknolojinin ve içeriğin birbirini etkileme ve kısıtlama biçiminin bir anlayışdır.

Teknolojik pedagojik bilgi, belirli teknolojiler belirli şekillerde kullanıldığında öğrenme ve öğretmenin nasıl değişebileceği anlayışdır.

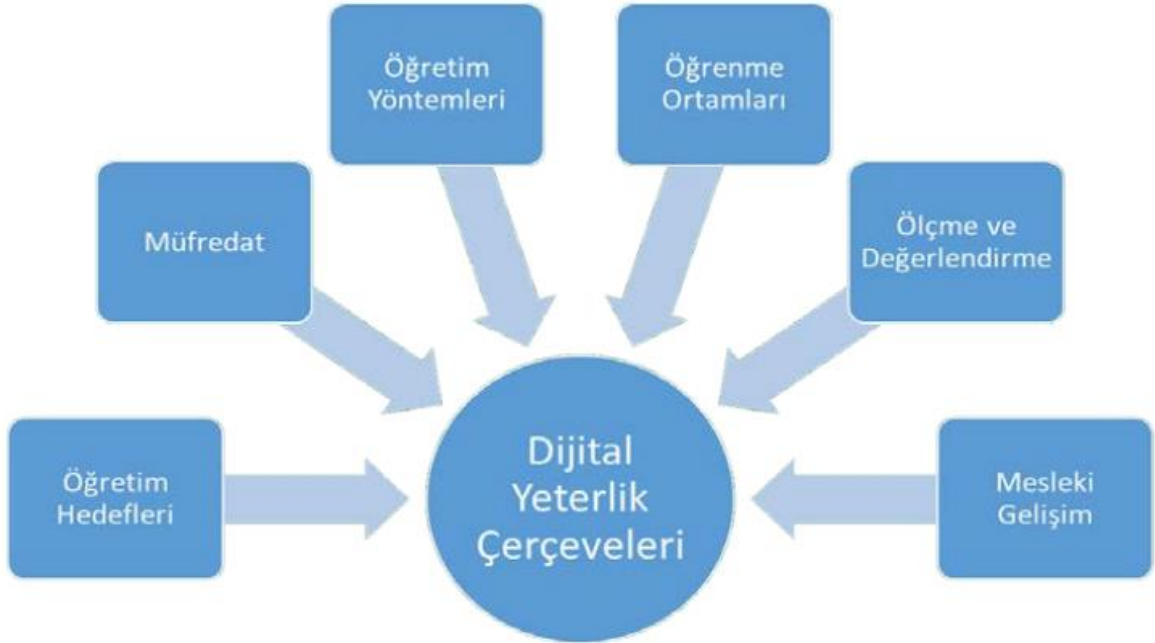

KODLAMALI TEKRAR ÇALIŞMASI- 40 (İLK 9 BÖLÜM)

★ **DigCompEdu**, öğretmenler için dijital yeterlikler çerçevesinde yer alan yeterlikler, öğretmenler için 6 seviyede değerlendirilmektedir:

Yeni gelen (A1); potansiyelinin farkında,
Keşfedici (A2); potansiyellerini keşfetme ve deneme aşamasında,
Birleştirici (B1); farklı amaç ve bağlamlara entegre edebilir,
Uzman (B2); kendinden emin ve yaratıcı kullanabilir,
Lider (C1); tutarlı ve geniş bir yaklaşıma sahip, bilgileri daha fazla,
Öncü (C2); dijital teknolojilerin ve yeterliğinin sorgulamalarını yapabilirler.

★ **Öğretmenler için geliştirilen dijital yeterlikler çerçevesinin ortak bileşenleri:**

★ **Mevcut ve yakın gelecekte göreceğimiz bazı teknolojiler;**

Mobil ve Bulut Teknolojileri: Bireylerin kullandığı dosyaların, uygulama programlarının hatta işletim sistemlerinin her yerden ve her cihazdan erişilebilir olmasını sağlayan internet altyapısı, yazılımları ve servisleridir.

Veri Bilimi: Bilişim teknolojileri sayesinde insanlar ve nesnelere toplanan verilerden anlam çıkarma ve günümüzde var olan problemlere daha önceden keşfedilmemiş çözümleri önermek için geliştirilmiş modellerin ve algoritmaların kullanılması olarak tanımlanabilir.

Yapay Zekâ: Bilgisayarların insan öğrenmesini ve zekâsının benzeşimini yaparak veriler içinde örüntüler keşfetmesi ve bu keşifler sonucu kullandığı algoritmada iyileştirmeler yaparak verilen iş daha verimli yapmasıdır.

KODLAMALI TEKRAR ÇALIŞMASI- 41 (İLK 9 BÖLÜM)

Finans Teknolojileri ve Blok Zincir: Kişiler veya kurumlar arasında bilgi, belge, likidite ve finansal enstrümanların güvenli bir şekilde değişimi ve saklanması için geliştirilmiş sistemlerdir. Blok zincir, şifreli iletişimin ötesinde belgenin oluşturulması ve tüm değişimlerinin kaydını tutarak ilgili bilginin internet üzerindeki tüm hareketlerini güvenli, şeffaf ve izlenebilir bir formatta sunmaktadır.

Otonom Araçlar ve Taşıma Sistemleri: Taşımacılık sektöründen kendi kendine çalışan makinelerin ve çiftliklerin olduğu tarım sektörüne kadar birçok alanda kendine yer bulmaya başlamıştır.

Nesnelerin İnterneti: İnternet üzerinden bulunduğu ortam hakkında durum verisi aktaran sensörler ve bu sensörlerden gelen veriyi işleyerek ilgili aktüatörleri kontrol etmeye izin veren uygulamalar. Örneğin akıllı evler.

İleri İmalat Teknolojileri: 3D yazıcılarla tasarım ve imalat veya otonom imalat bantlarının kullanımı, geleceğin çalışanlarından bu sistemlerin güvenli olarak kullanılması ve yenilerinin tasarlanmasını isteyecektir.

Sosyal Ağlar: Kullanıcıların içerik üretmesine ve paylaşmasına izin veren sosyal ağların öğrenme, öğretme, eğlenme ve iş yapma amaçlı olarak kullanım alanları vardır.

Sosyal Medya: Öğrenenleri bilginin ortak üreticileri olarak vurgulayan teknolojik gelişmeler ve pedagojiler, insanların iletişim kurma, paylaşma, iş birliği, yayımlama, yönetme ve etkileşim gibi işlevler aracılığıyla çeşitli topluluklar oluşturmalarını ve bunlara katılmalarını sağlayan web sitelerini ve çevrim içi uygulamaları belirtmek için insanların sosyal medya terimini benimsemesine katkıda bulunmuştur.

Sanal ve Artırılmış Gerçeklik: Bilişim teknolojilerinde kullanıcıların bilgisayar ile etkileşimde en çok kullandıkları yöntem, ekranlar üzerindeki grafik arayüzdür.

Bu etkileşimi 3 boyutlu sanal dünyada ve oradaki sanal nesnelere yaptığımızda adı "sanal gerçeklik" olmaktadır.

İş Zekâsı: Veri bilimi ile bağlantılı olarak bir kurumun işiyle ilgili yaptığı etkinlikler sonucu toplanan veriden karar vericilere yardımcı olması amacıyla oluşturulan doğru ve güvenilir veri görselleştirme teknikleridir.

Okullarda bilişim altyapısı üç bileşenle ele alınabilir;

1. Aygıtlar,
2. Ağ ve bağlantılar,
3. Yazılımlar ve servisler.

KODLAMALI TEKRAR ÇALIŞMASI- 42 (İLK 9 BÖLÜM)

9.BÖLÜM

Güvenli okulların bazı özellikleri;

1. Etkili Okul Yöneticiliği ve Liderliği,
2. Okulu Oluşturan Mekânların Kontrolü,
3. Güven Hissi,
4. Saygı,
5. Samimiyet,
6. Fiziksel Zarar, Gözdağı, Zorbalık ve Tacizin Bulunmaması,
7. Alay, Nefret Dili ve Sosyal Dışlanmadan Uzak Olma,
8. Çatışma Riskinden Uzak Olma,
9. Doğal Afetlerden Uzak Olma,
10. Sorumluluk Duygusunu Geliştirme,
11. İhtiyacı Olan Öğrencilerin İhtiyaçlarını Giderme,
12. Eşit Muamele,
13. Akademik Başarıya Odaklanma,
14. Veliler ve Toplumla İyi İlişkiler İçinde Olma,
15. İfade Özgürlüğünü Destekleme,
16. Güvenlik Problemlerini Açıkça Tartışma,
17. İletişim,
18. Empati Kültürünü Geliştirme,
19. Güvenliği Tehdit Eden Davranışları Ödüllendirmeme ve Görmezlikten Gelmeme,
20. Kolluk Güçleriyle İş Birliği,
21. Her Türlü Bağımlılıkla Mücadele,
22. Göçmen Çocukların Problemlerini Yönetebilme,
23. Krize Hazırlık ve Krize Müdahale Planlarına Sahip Olma,

Zorbalık; yaşça daha büyük ya da fiziksel olarak güçlü olan çocukların kendilerinden daha güçsüz olan çocukları sürekli olarak hırpalaması, eziyet etmesi ve rahatsız etmesidir.

Siber Zorbalık; bireylerin mobil telefonlar ve internet aracılığıyla bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanarak diğer bireylere rahatsızlık vermesi ve taciz etmesi olarak tanımlanır.

Siber Mağduriyet; kişinin dijital teknolojiler aracılığıyla kendine zarar veren saldırgan tutumlara maruz kalması ve bunun da kişide mağduriyet oluşturması durumudur.

KODLAMALI TEKRAR ÇALIŞMASI- 43 (İLK 9 BÖLÜM)

👉 **Bağımlılık;** herhangi bir maddenin zarar veren sonuçlarına rağmen sürekli ve aşırı kullanımı sonucu ortaya çıkan bir rahatsızlıktır.

👉 **Fiziksel bağımlılık;** maddenin varlığına karşı duyulan fizyolojik bir istektir.

👉 **Ruhsal bağımlılık;** kişinin duygusal ya da kişilik yapısı gereği, gereksinimlerini tatmin etme ya da giderme amacıyla o maddeye düşkünlüğü biçiminde tanımlanabilir. Madde bırakıldığında ruhsal bazı şikâyetler görülür.

👉 Madde bağımlısı kişilerin hastaneler bünyesinde kurulan Alkol ve Uyuşturucu Madde Bağımlıları Tedavi ve Araştırma Merkezlerinden (AMATEM) destek alması gerekir.

👉 **Teknoloji Bağımlılığı ve İnternet Bağımlılığı;**

Teknoloji ve internetin bilinçli olmayan, kontrolsüz bir şekilde kullanımına bağlı olarak ortaya çıkan, davranışsal bağımlılıklar; oyun oynama bozukluğu, kumar oynama bozukluğu sosyal medyanın ve akıllı telefonun aşırı kullanımı gibi bağımlılık yapıcı alt davranışlarla kendini gösteren bağımlılık türü teknoloji bağımlılığı olarak tanımlanır.

Aşırı Teknoloji Kullanımına Karşı Aile olarak Ne Yapmak Gerekir?

- Çocukların nasıl bir insan olmasını istiyorsanız ona o şekilde model olun.
- Çocuklara karşı her zaman saygılı olun.
- Çocuklara sevginizi açıkça ve koşulsuz olarak gösterin.
- Çocuklarla birlikte oyun oynayın.
- Çocuklarla birlikte kitap okuyun.
- Çocukların yaşına uygun sorumluluklar verin.
- Çocukların mutlaka bir spor ya da sanat alanında uğraş edinmesini sağlayın.
- Çocukların yaşam amacı edinmesine yardım edin.
- Sonuç değil süreç odaklı başarıyı destekleyin.
- Çocukların arkadaşlarını tanıyın.

👉 **Okul güvenliği;** öğrenciler, çalışanlar ve diğer paydaşlar olan veli ve ziyaretçilerin okul ortamında ve yakın çevresinde güvende olmaları, kendilerini fiziksel, psikolojik ve sosyal bakımdan özgür hissetmeleridir.

👉 **Sosyal uyum,** bireylerin ev sahibi toplumla ilişki kurmak için geçirdiği değişimler olarak tanımlanmaktadır.

👉 **Asimilasyon,** bireyin sahip olduğu kimliğini bırakıp yalnızca yeni toplumun kültürel değerleriyle yaşamına devam etmesi olarak ifade edilebilir.

KODLAMALI TEKRAR ÇALIŞMASI- 44 (İLK 9 BÖLÜM)

★ **Yabancı Öğrencilerin Uyum ve Entegrasyonuna Engel Olan En Önemli Sebepler;**

- 👉 Dil Sorunu
- 👉 Sosyal bilgilerin eksikliği
- 👉 Psikolojik, sosyal ve fiziksel okul güvenliği sorunu
- 👉 Okulu Terk Etme
- 👉 Yönetici ve Öğretmenlere Oryantasyon Eğitimi
- 👉 Meslek Eğitimi
- 👉 Kültürel Ayrımcılık ve Asimilasyon Endişesi
- 👉 Maddi Yetersizlikler
- 👉 Çocuk İşçiliği

★ **Altın Üçgen;**

- 👉 Aile,
- 👉 Okul,
- 👉 Sosyal çevre.

*Ankara Sanayi Odası,
altın bir üçgen yapmış.
Gördünüz mü?*

★ **Amerika Psikoloji Derneği (APA) bir bireye oyun bağımlısı teşhisi konulması için dokuz ölçütten en az beşinin bir yıl içinde göstermesi gerektiğini belirtmiş;**

1. Oyun oynamanın her şeyden önce gelmesi,
2. Oyun oynamadığı zaman gergin ve asabi davranışlar göstermesi,
3. Oyuna daha fazla zaman ayırma eğilimi içinde olması,
4. Daha önce sevdiği ve katıldığı aktivitelerle ilgilenmemeye başlaması ve aktivitelerden uzaklaşması,
5. Oyunda harcadığı zamana ilişkin aileye yanlış bilgi vermesi,
6. Akademik çalışmalarına daha az zaman ayırmaya başlaması,
7. Oyun oynamayı, kaygı, suçluluk gibi olumsuz duygulardan kaçış olarak görmesi,
8. Oyun oynama sıklığını, zamanını ve süresini kontrol edememesi,
9. Psikolojik problemler yaşamaya başlamasına rağmen oyun oynamayı azaltma veya kısıtlama eğilimi göstermemesidir.

KODLAMALI TEKRAR ÇALIŞMASI- 45 (İLK 9 BÖLÜM)

Oyunlara bağlanma süreci ve bağımlılığın oluşma aşamaları;

1. **Başlama isteği:** Oyun, oynamaya yeni başlayan bireylerin meraklarını uyandırarak oyunun içine alma ve oyunun bir parçası olma,
2. **İlginin artması:** Oyuna başlayan bireylerin günlük yaşamlarında ve davranışlarında farklılaşmaların başlaması.
3. **Düşüncelerinde oyunun öncelikli bir yere sahip olması:** Oyunun bireyin yaşamının merkezine yerleşmesi sonucu daha önce zevk aldığı etkinliklerden uzaklaşmaya başlaması,
4. **Oyun bağımlılığının oluşması:** Bireyin zamanının büyük bir kısmını ve enerjisini oyuna ayırarak sorumlu olduğu görevlerini aksatması veya ihmal etmesi.

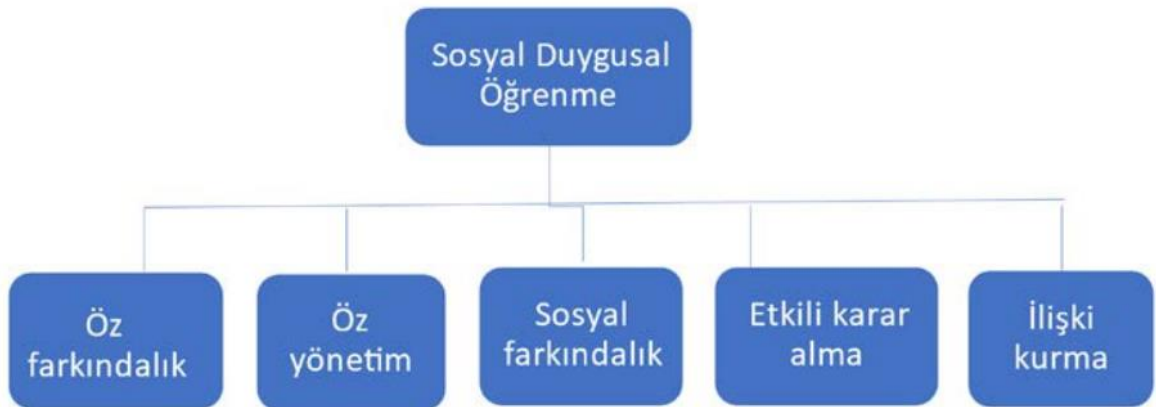

Şiddetin türleri ve özellikleri;

- Doğrudan şiddet;** zarar verme amacı taşıyan bir kişiyle doğrudan karşı karşıya gelme davranışlarıdır. Dövmek, tehdit etmek, hakaret etmek, itmek doğrudan şiddete girer.
- Dolaylı/ilişkisel şiddet;** sosyal ret, sosyal dışlama, dedikodu yapmak gibi davranışları içerir.
- İşlevleri açısından şiddet;
- Tepkisel şiddet,** kışkırtmaya cevap niteliğinde olan savunmacı davranışlardır. Başkalarının davranışlarına düşmanca bir biçimde hamlede bulunma eğiliminde olan şiddetin bu türü; kendini kontrol etme ve dürtüsellik ile ilişkilidir. Sosyal ilişkilerle baş etme sorunlarıyla da ilişkilidir
- Planlı şiddet,** Fayda beklentisi vardır. Kasıtlı bir biçimde yapılır ve dış pekiştireçler ile kontrol edilmektedir. Yüksek düzeyde liderlik ve sosyal yeterlik becerileriyle ilişkilidir. Suç içeren ve antisosyal davranışlarla da ilişkilidir.

Sosyal Duygusal Öğrenme (SDÖ) Beş Beceri Kategorisi;

KODLAMALI TEKRAR ÇALIŞMASI- 46 (İLK 9 BÖLÜM)

Kurumsal yapı içinde değerlendirildiklerinde üç grup insan;

- 1. İnaktif:** En belirleyici özelliği aşırı uyum davranışı sergileme,
 “Evet efendim!” olarak da isimlendirilen davranış/iletişim,
 Kendi görüş ve düşüncelerini ortaya koyamazlar,
 Otorite olarak gördüklerine sorgusuz katılırlar,
 “Yatan mutlular” olarak da tanımlanırlar.
- 2. Reaktif:** En önemli özelliği hemen her görüş, düşünce veya öneriye spontane karşı çıkmaları, muhalefet etmeleridir,
 Bir öneri veya karşı görüş bildirmezler,
 “Karşı çıkmak için karşı çıkma” bir yaşam biçimidir,
 İçinde buldukları kurum için bir artı değer yaratamazlar.
- 3. Proaktif:** En sağlıklı davranış ve sorun çözme yöntemine sahiptir,
 Hem sorgular hem çözüm önerir,
 Yapıcı, uzlaşmacı ve amaca yöneliktir.

İnsanların “sorunlar karşısındaki duruşu” bakımından üç grup kişilik;

- 1. Sağlıklı insan:** Sorunların farkındadır.
 Sorunu çözmek için gözlenebilir çabalar sergiler.
 Bu çabaları amaca yönelik, uzlaşmacı ve yapıcıdır.
 En bilinen ifade ile amacı “Üzüm yemektir.”
- 2. Normal insan:** Sorunların farkındadır.
 Ancak o sorunları çözmek için bir çaba harcamaz.
 “Benim adım hıdır, bildiğim budur.”
 “Böyle gelmiş, böyle gider.”
- 3. Sağlıksız insan:** İki defans mekanizmasını sıklıkla kullanırlar,
 Bunlar “neden bulma” ve “yansıtma”dır.
 En önemli eksikliği “Ben sorumluyum.” diyememeleri,

Zor kişiliklerle araya mesafe koymada uygulayabileceğiniz yöntemler;

Kırık plak: Dikkatle düşünüp kendinize bir “kırık plak” cümlesi hazırlayın. Zor kişinize kendisini duyduğunuzu belirtip bu kırık plak cümlesini üst üste tekrarlayın.
Örneğin: “Söylediklerini duydum ve bugün konuşacak durumda değilim.”

Konunun içeriğini bırakıp ilişkiyi tanımlama: Zor kişiniz alışılmış davranışları sergilemeye başladığında söylediklerine aldırmayıp yaptığına işaret etmek.
Örneğin: “Konuşmayı bu şekilde sürdürürsek nereye gideceğimize karar veremeyeceğiz.”

KODLAMALI TEKRAR ÇALIŞMASI- 47 (İLK 9 BÖLÜM)

Ortam değişinceye kadar konuşmaya ara verme: Karşıdaki kişinin öfkесinin, dırdırının ya da suskunluğunun nedenini tümüyle göz ardı edip konuşmayı ertelemek.

Örneğin: “Gördüğüm kadarıyla şu anda çok öfkелisin. En iyisi bu konuyu öğleden sonra ele alalım.”

Kendinden emin erteleme: Zor kişinize göstereceğiniz tepkiyi sizin daha sakin ve kafanızın daha duru olduğu bir zamana bırakmak. Örneğin: “Şu anda bu konuyu konuşmaya hazır değilim.”

Sislendirme: Karşınızdaki kişinin isteğini ve görüşlerini kendi sözlerinizle kısaca özetlemek(böylece onu dinlediğinizi ve anladığınızı göstermiş olursunuz) ve kendi düşündüğünüz şekilde tutum almak.

Örneğin: “Bu konunun sizin için çok önemli olduğunu anlıyorum. Maalesef şimdi işe gitmek zorundayım.”

EMEK HIRSIZLARINA UYARI

Birkaç dakika içinde indirerek kullanmış olduğunuz çalışmalar için saatlerimizi veriyoruz. Yeri geliyor ailemize, arkadaşlarımıza ayıracağımız vakti bu çalışmalara ayırıyoruz.

Çalışmalarımızı paydaşlarımızın kişisel olarak kullanmaları için hazırlıyoruz. Farklı sitelerde paylaşılmasına müsaademiz olsa zaten biz paylaşırız değil mi? Maalesef saatler verip hazırladığımız çalışmalar üzerinde isim değişikliği yapılarak kısa süre içinde belirli sitelerde paylaşılıyor. Bu şekilde yapan kişiler paylaştığı çalışmayı hazırlamış olmuyor, **ÇALMIŞ** oluyor. Bu gözler; yaptığı hırsızlığı bilmeden altına teşekkür yazanlara "Rica ederim." yazanları da gördü, bırakın bir özrü, cevap vermeye tenezzül bile etmeyenleri de gördü. Üzülerek belirteyim ki bu kişiler bizim **MESLEKTAŞLARIMIZ**.

Korkarım ki bir gün azmimizi yitirirsek en büyük nedeni bu **EMEK HIRSIZLARI** olacak.

Bugüne kadar emek hırsızlarını defalarca uyardım. Ancak her gün bunlara bir yenisini ekleniyor. Artık paylaştıkları site üzerinden veya sosyal medyadan kendilerini uyardırmayacağım. Bu sayfayı her paylaşımına ekleyeceğim. **Aşağıdaki listede yer almak isteyen buyursun, çalsın...**

NOT: Bu sayfayı okuduğu halde anlamayana ücretsiz okuma anlama kursu verilir!

 HASAN YILDIRIM

EMEK HIRSIZLARI

Site	Kullanıcı Adı	Etkinlik	Açıklama